

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66. Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400.

Zbrojna demonstracja W. Brytanii

Koncentracja całej floty bojowej w dniu zjazdu w Norymberdze

Posel Henderson wezwany do Londynu.--Całodzienne narady premiera z ministrami. -- Zwolnienie posiedzenia gabinetu

LONDYN, 29. 8. (PAT). — Dzień dzisiejszy był dnem niezwykle ożywionej działalności rządu.

Minister spraw zagranicznych lord Halifax odbył szereg konferencji. — W godzinach przedpołudniowych złożył mu raport o sytuacji w Niemczech sir Neville Henderson, ambasador brytyjski w Berlinie. Przy rozmowie tej obecny był główny doradca dyplomatyczny rządu sir Robert Vansittart.

O godz. 12.45 minister Halifax przyjął posła czechosłowackiego w Londynie Masaryka, z którym odbył 15-minutową rozmowę.

Następnie o godz. 1 m. 15 w Foreign Office odbyła się konferencja, w której oprócz ministra spraw zagranicznych wzięli udział sir John Simon, który właśnie powrócił z Lanark, sir Neville Henderson oraz sir Robert Vansittart.

O godz. 15-ej wszyscy czterej udali się do gabinetu premiera, który na krótko przed tym powrócił do Londynu. Konferencja z premierem trwała półtorej godziny.

LONDYN, 29. 8. (PAT). — Prasa angielska przywiązuje duże znaczenie do faktu wezwania ambasadora brytyjskiego w Berlinie sir Neville Hendersona do Londynu DLA ZŁOŻENIA PREMIEROWI RAPORTU O STANOWISKU RZESZY NIEMIECKIEJ W SPRAWIE CZE-

LONDYN, 29. 8. (Tel. wł.) — Jednym z najdonioślejszych wydarzeń ostatnich dni jest mała notatka, zamieszczona na niepozornym miejscu w dzienniku urzędowym angielskiego ministerstwa marynarki, wedle której W DNIU ZJAZDU PARTYJNEGO W NORYMBERDZE CAŁA FLOTA BRYTYJSKA „HOME FLEET“ W LICZBIE 40 OKRĘTÓW WOJENNYCH WYRUSZY DO PÓŁNOCNEJ SZKOCJI, gdzie przez cały miesiąc stać będzie pod parą.

Należy przypomnieć, że w r. 1914 ówczesny minister marynarki wojennej Winston Churchill powziął podobną decyzję, kierując flotę brytyjską do portów północnej Szkocji. skąd angielskie okręty wojenne mają większą swobodę operacyjną wobec morza Północnego.

Komunikat ministerstwa marynarki donosi, że w dniu 6 września br. największy okręt wojenny floty brytyjskiej „Nelson“ z dwoma innymi okrętami, awionatką oraz wieloma krążownikami wyjedzie do Invergorgon, dalej, że okręt wojenny, awionatka i 27 większych torpedowców staną pod kometką w Rosyth.

Jak słychać, manewry floty brytyjskiej na wodach północnej Szkocji trwać będą około 2 miesięcy.

Anglia przyjęła wyzwanie

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje :

Do Warszawy przybył p. Robert Machrey, wybitny pisarz i historyk angielski, autor między innymi znanej książki p. t. „Poland“. P. Machrey pisze obecnie nowe studium, poświęcone stosunkom w Europie środkowej, p. t. „Walka o basen naddunajski“.

Zapytany, co sądzi o obecnej sytuacji w tej części Europy, znakomity publicysta angielski wyraził się w następujący sposób: „Moim zdaniem, nie należy się spodziewać napadu Niemiec na Czechosłowację. Moment krytyczny minął. Anglia, przemawiając ustami sir Johna Simona, PRZYJĘŁA WYZWANIE HITLERA I W RAZIE ZAKŁÓCENIA PRZEZEM POKOJU EUROPEJSKIEGO. GOTOWA JEST RZUCIĆ CAŁĄ POTĘGĘ SWEGO IMPERIUM NA SZALĘ ZWYCIĘSTWA.“

Co ważniejsze jednak, że nie uczyni tego sama, lecz że poprze ją Francja i Stany Zjednoczone. Hitler będzie groził i straszył Europę przez jakiś czas, lecz wojny nie wywoła, ponieważ wie, że nie może jej wygrać“.

CHOSŁOWACKIEJ.

Fakt ten, jak również zwolnienie na jutro rano posiedzenia ministrów, które w rzeczywistości będzie posiedzeniem pełnego gabinetu, tłumaczone jest przez prasę jako wyraz poważnej troski, z jaką rząd brytyjski ocenia sytuację Czechosłowacji.

PARYŻ, 29 sierpnia. (PAT). W widoczny sposób koła poli-

tyczne Paryża pozostawiły rządowi brytyjskiemu całkowitą inicjatywę, o ile chodzi o dalsze rokowania dyplomatyczne, celem załatwienia problemu czeskiego.

Dowodem tego stanowiska jest między innymi fakt, że prasa paryska zgodnie z instrukcjami, zachowuje daleko idącą powściągliwość w omawianiu

zagadnień czeskich, ograniczając się jedynie do szerokiego uwzględnienia wiadomości z Londynu.

Wiadomości te podawane są w ten sposób, aby opinia francuska odniosła wrażenie, iż W. BRYTANIA ANGAŻUJE SIĘ CORAZ BARDZIEJ W SPRAWĘ KONFLIKTU NIEMIECKO-CZESKIEGO i wywiera presję

na Niemcy w kierunku polegowego załatwienia sprawy.

Korespondenci francuscy przemilczają natomiast sprawę nacisku Anglii na rząd praski w kierunku dalszych ustępstw na rzecz mniejszości narodowych, zamieszkujących Czechosłowację. Dzienniki paryskie na szczególnych miejscach podają zapowiedź o obradach ministerialnych w Londynie i o wezwaniu ambasadora brytyjskiego w Berlinie do Londynu.

Równoległe do powściągliwego tonu prasy paryskiej w sprawie Czechosłowacji francuskie koła rządowe w wyraźny sposób zaznaczają, że Paryż nie zamierza podejmować żadnej inicjatywy dyplomatycznej w sprawie czeskiej, ograniczając się jedynie do utrzymania ścisłego kontaktu informacyjnego z Londynem.

Zapowiedziane obrady francuskiej rady gabinetowej oraz rady ministrów są manifestacją nie poświęconie głównie omówieniu problemów natury wewnętrznej - politycznej i gospodarczej. Wśród licznych punktów porządku dziennego figuruje tylko jeden punkt poświęcony sprawom międzynarodowym a mianowicie expose informacyjne min. Bonnet na temat sytuacji międzynarodowej.

Taktyka francuskich kół rządowych zmierza więc wyraźnie do niedrażnienia opinii publicznej sprawą Czechosłowacji.

Nowa fala krwawych incydentów

między Niemcami sudeckimi a Czechami

Sytuacja w kraju uległa znowu poważnemu zaostrzeniu

PRAGA, 29.8. (PAT) — W nocy z soboty na niedzielę w szeregu miejscowości — i to nie tylko na terenie sudeckim — doszło do starć i bójek pomiędzy ludnością czeską i niemiecką, co świadczy wymownie o tym, że sytuacja wewnętrzna kraju nie tylko nie uległa uspokojeniu, lecz przeciwnie — zaostrzyła się.

Bójki przybierają charakter masowy, gdyż brało w nich udział po kilkadziesiąt, a nawet w jednym wypadku przeszło 200 osób.

W miejscowości Schoenborn pod Libercem (Reichenberg) i w Rosendorfie doszło do bójki między czeskimi robotnikami a Niemcami.

We wsi Janov robotnicy czescy powybijali szyby i wylamali ramy okienne w domu Niemca Richtera. Żona Richtera zaczęła wzywać pomocy. Na jej krzyki zbiegła się ludność całej wsi.

Napastnicy chcieli zbiec, lecz napotkali na tłum. Wywiązała się bójka, w której wyniku zostali ranni i przewiezieni do szpitala Franz Rittig ze złamaną ręką i Franz Richter z rozbitą głową. Ten ostatni nie odzyskał dotychczas przytomności. Doznał on wstrząsu mózgu. Poza tym dwóch Niemców i dwóch Czechów odniosło cięższe rany. W bójce brało udział przeszło 200 osób.

W Prachaticach doszło do bójki między dwoma policjantami a Niemcami.

W miejscowości Duba wynikała bójka między robotnikami czeskimi a członkami stronnictwa sudecko-niemieckiego.

Na kongres w Norymberdze wybiera się kilka tysięcy Niemców z Polski

Warsz. koresp. „Gł. Por.“ telef.: W ostatnich dniach w wielu miastach w Polsce stwierdzono duży napływ podań obywateli polskich narodowości niemieckiej, ubiegających się o paszporty na wy-

jazd do Niemiec. W miejscowości Stara Rola koło Karlicz Varów (Karlsbad) doszło do starcia henleinowców z socjalistami. Podczas bójki 6 osób zostało rannych, w tym 3 ciężko. Po zajęciu odbyły się na ulicach manifestacje. Również w sąsiedniej wsi Ribara

Podobno na kongres narodowo-socjalistyczny w Norymberdze wybiera się w pierwszych dniach września kilka tysięcy Niemców z Polski.

doszło do bójki, w której brało udział 50 osób.

W Pradze doszło w paru miejscach do starć i bójek między Niemcami i Czechami, w których kilka osób odniosło lekkie rany.

Ostre zarządzenia

PRAGA, 29.8. (PAT) — W związku z wczorajszymi zajściami w Pradze i na terenie Sudetów, rząd zamierza wydać energiczne zarządzenia, aby uniemożliwić w przyszłości powtarzanie się podobnych incydentów. Rozpatrywany jest m. in. projekt zakazu wyszynku alkoholu w niedzielę.

Ameryka nie będzie neutralna

W napiętej sytuacji politycznej, która zaciążyła obecnie nad Europą, wzrok starego kontynentu zwraca się coraz częściej ku Ameryce, a na usta nie tylko polityków i dziennikarzy, ale każdego obserwatora wydarzeń, ciśnie się pytanie, jak zachowają się Stany Zjednoczone na wypadek wybuchu konfliktu zbrojnego w Europie?

Opinia europejska przyzwyczaiła się od momentu zawarcia traktatu wersalskiego, że Stany Zjednoczone pragną pozostać daleko od konfliktów europejskich i nie interweniować w zagadnieniach, które ich bezpośrednio nie dotyczą. Jest to odwrotna strona wyznawanej przez Stany doktryny Monroego, niedopuszczającej obecnej interwencji na kontynencie amerykańskim. Ostrożna polityka izolacji, uprawiana przez Stany przejawiała się w tym, że Ameryka nie wzięła udziału w lidze narodów, dzieło jej prezydenta Wilsona. Nie wywiązała się państw europejskich z zobowiązań finansowych w stosunku do Stanów i ustawiła konflikty europejskie potęgowały amerykański izolacjonizm. Klasycznymi przedstawicielami tego kierunku byli amerykańscy republikanie. Z chwilą dojścia do władzy demokratów z Rooseveltem na czele, poczęła się przejawiać zmiana w nastroszeniach i opiniach, raczej ilościowa, niż jakościowa.

Powoli jednak poczęła sobie torować drogę myśl, że losy świata stanowią całość, a przynajmniej odpowiedzialność za jego losy nie uchylł konsekwencji, które na każdym państwie świata odbijają się. Zbrojny konflikt na Dalekim Wschodzie zaalarmował opinię amerykańską mimo ostrożnego i wycieczającego stanowiska rządu. Ofensywa polityczna Niemiec, przeżycie ustrojów totalistycznych, pragnących ogarnąć świat sieciami swoich wpływów, poczęły wywoływać coraz większą niechęć w obywateli amerykańskim, przyzwyczajonym do wolności i do demokracji. Przenikanie wpływów niemieckich na kontynent amerykański, propaganda narodowo-socjalistyczna wśród Niemców, zamieszkałych w Ameryce, a fery szpiegowskie, których bohaterami byli Niemcy i Niemki, gwałtowne próby wywarcia wpływu na politykę państw południowo-amerykańskich, co przejawiało się ostatnio w Brazylii — wszystkie te objawy poczęły niepokoić, a potym mobilizować opinię amerykańską.

I oto w harmonii z tą opinią narodajni przedstawiciele wielkiej republiki poczęli raz po raz ostrzegać dążące do zdobyczy imperializmu, podkreślać swoje przywiązanie do demokracji, a w końcu ostrzegać, że Stany nie będą się biernie przyglądały temu, co się na świecie dzieje. W ostatnich dniach padły także oświadczenia z ust tak Roosevelta, jak i kierownika polityki zagranicznej Stanów, Cordella Hulla. Głosy te wypowiedziały się raz jeszcze przeciw totalizmowi, przeciw metodom narodowo-socjalistycznym i podkreśliły czynne zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami europejskimi.

Za nastroszeniami wyrażanymi już od dawna poczęły jednakowoż następować fakty. W polityce neutralności, uprawianej dotąd przez Stany, nastąpił

ważny wyłom. Rok temu Roosevelt zapowiedział w Chicago bojkot państw, które rozpoczyna wojnę, w ostatnich dniach posunął się dalej, zapowiadając, że Ameryka nie pozwoli, aby Kanada, a więc dominiom angielskie, była zagrożona przez jakieś inne państwo. W ten sposób doktryna Monroego rozciągnięta została i na Kanadę. Obywatel amerykański w ten sposób przyzwyczaja się do tego, że Stany wychodzą w sposób wyraźny poza krąg dotychczasowej neutralności.

Na mocy tej formuły Stany muszą się aktywnie interesować szeregiem zagadnień obchodzących Kanadę, jako części imperium brytyjskiego. Opięka Stanów nad Kanadą

zwalnia siły angielskie lądowe i morskie, sirzające bezpieczeństwo tej części imperium. W ten sposób współdziałanie militarne angielsko-amerykańskie, niesformułowane w teorii, staje się faktem. Ma to dla Anglii ogromne znaczenie i wzmacnia stanowisko wielkich państw zachodnich, Anglii i Francji. Od zainteresowania się Stanów Kanadą wiedzie tylko krok do aktywnego udziału w innych częściach globu i dotyczących ich spraw.

Potencjał potęgi amerykańskiej poczyną w ten sposób wywierać aktywny wpływ na sytuację światową. Obywatele amerykańscy poczynają sobie zdawać sprawę z nieaktualności i nieskuteczności polityki neutralności za wszelką cenę.

Poinformowani obserwatorzy liczą się z tym, że kongres amerykański gotów w bliskiej przyszłości zrewidować postanowienia polityki neutralności, która nie czyni różnicy między stronami wojującymi, między napastnikiem, a napadniętym. Akt taki byłby wydatnym wzmocnieniem bloku francusko-angielskiego.

W związku z politycznym przekreśleniem neutralności, gotowe pójść analogiczne postanowienia w dziedzinie ekonomicznej. W Stanach obowiązują Johnson Act — ustawa, na mocy której państwu nie wolno udzielać kredytu krajowi, który nie wywiązał się ze swoich zobowiązań, zaciągniętych w czasie wojny w stosunku do Stanów. W Waszyngtonie za-

czynają się zastanawiać nad usunięciem i tej bariery między Ameryką i Europą.

Niemcy zdają sobie z tego sprawę i dlatego zabiegają o względy Ameryki, proponując jej korzystny układ handlowy za cenę poważnych ustępstw w dziedzinie cel. Stany jednak nie przyjmują tej propozycji, radząc Niemcom, aby dążyły do nawiązania stosunków handlowych z całym światem, na równych warunkach, umożliwiającą wolną konkurencję. Francja ze swej strony, licząc się ze stanowiskiem Ameryki, nie wprowadza kontroli dewiz i idzie linią umiarkowaną w swojej polityce ekonomicznej i społecznej.

J. L.

Przestrogi z Zachodu Anglicy o polityce zagranicznej Polski

Londyn, w sierpniu.

Jeżeli pasażer opuszcza statek na pełnym morzu, to — aby przekonać się o jego „poczuciu rzeczywistości” — trzeba wiedzieć naprzód, czy przesiada się on do całkowicie pewnej i bezpiecznej łodzi, czy też wprost rzuca się w ocean. Jeżeli grupa polityków polskich — pisze „THE ECONOMIST”, jedno z najpoważniejszych tu pism tygodniowych — która obecnie dzierży w ręku losy kraju, chce oderwać Polskę od ligi narodów, to co właściwie ma na oku? Neutralność na wzór Szwajcarii? Dla Szwajcarii neutralność jest możliwa. Ale dla Polski? Z jej Pomorzem i Śląskiem wobec apetytów niemieckich?

Specjalny wysłannik innego pisma, liberalnego „MANCHESTER GUARDIAN”, omawiając w cyklu artykułów sytuację w Europie centralnej, zauważa: Jeżeli drogą i celem polityki polskiej jest „zbrojna neutralność” — to dlaczego angażuje się ona (tak się to przedstawia anglikom) w „aktywną kooperację” z Trzecią Rzeszą przeciw integralności Czechosłowacji i wydatnie przyczynia się do powiększenia niebezpieczeństwa w Europie centralnej? Trzeba tu oddać sprawiedliwość — pisze dalej — społeczeństwu polskiemu, które nie aprobuje tej „aktywności”, sprzecznym i z tradycją i z psychologią polską.

W ogóle w ostatnich czasach dokonała się tu olbrzymia przemiana, jeżeli chodzi o zainteresowanie się angielskiej opinii

publicznej Polską. Do niedawna jeszcze milczano tu powszechnie. Polska uznana została za saletę Niemiec i do pewnego stopnia machnięto na to ręką. Ale stały się dwie rzeczy ważne, które wzbudziły tu nową, świeżą falę zainteresowania. Dwie sprawy, które nagle w ostatnich czasach, szerzej może, niż kiedykolwiek dotąd otwały oczy Anglii na Polskę, na jej znaczenie, na jej rolę obecną i na rolę, którą mogła by odegrać. Jedną taką sprawą stał się kryzys czesko-niemiecki. Drugą — echa manifestacji w Polsce, które realnie, niż dotychczas, przypominały angielskiej opinii publicznej o istnieniu w Polsce potężnej opozycji demokratycznej, stanowiącej ogółem — jak stwierdza tu nawet „Times”, pół oficjalny organ rządu brytyjskiego — „przeszło trzy czwarte społeczeństwa”.

I całkiem innymi oczyma zaczęto tu patrzeć na Polskę. Jeszcze ciągle niezażegnany kryzys czesko-niemiecki uświadomił tu, do jakiego stopnia pokój europejski zależy w tej chwili od stanowiska Polski i dalszego kierunku polityki polskiej.

Wprawdzie przeważająca część opinii tutaj opiera się ciągle na przeświadczeniu, że zagraniczna polityka polska jest mocno poddana wpływowi Niemiec, ale nastąpiła ostatnio zmiana zasadniczego stosunku wania się do Polski. Nawet tak zawsze nieprzyjazne Polsce „MANCHESTER GUARDIAN” zmieniły ton całkowicie.

Grożące niebezpieczeństwo

Głębokie przywiązanie polskie go społeczeństwa do demokratycznych form rządzenia się, jego odwieczna i aż nadto usprawiedliwiona niechęć, a nawet wrogość w stosunku do napierającej ku Wschodowi ściany germańskiej, jego szczere sympatyzowanie z demokracjami Zachodu, wszystko to powinno, zdaniem ogólnej opinii w Anglii, wyznaczyć jasno kierunek polskiej polityki zagranicznej. Co natomiast skłania ją do występowania ręką w rękę z Niemcami przeciwko naprzykład Czechosłowacji? Rzekomy „komunizm” czesko-słowacki trzeźwość angielska uważa za fałsz. Za to według opinii tutejszej „upadek Czechosłowacji będzie złamaniem głównej — a może już dziś ostatniej — bariery przeciw dominacji germańskiej nad całą wschodnią i południowo-wschodnią Europą”. Polska zostanie okrajona i choć na razie Niemcy, w interesie powodzenia swych rozgrywek z Czechosłowacją, traktują Polskę z respektem, to jednak przyjdzie dzień, w którym zechcą załatwić swoje porachunki z Warszawą na temat Pomorza i Śląska. A równocześnie — kolosalne niemieckie fortyfikacje obronne, tak gorąco w obecnie budowane przez Niemców na ich granicy zachodniej, oznaczają niechybnie chęć zabezpieczenia sobie „wolnej ręki” na Wschodzie...

Według większości obecnych poglądów tutejszych, Niemcy na razie — mimo „bluffowania” świata swymi olbrzymimi, demonstracyjnymi manewrami — zapewne nie odważą się na wystąpienie zbrojne. Ale ich metody „pokojowych” podbojów są dla niepodległości państw wschodniej i południowo-wschodniej Europy również poważnie niebezpieczne. Rozumieją już to coraz lepiej, poza Czechosłowacją, i Rumunią i Jugosławią, zaczynają rozumieć to już nawet zawsze przyjazne Niemcom Węgry, pertraktując obecnie z małą ententą, chociaż równocześnie wizyta Horty'ego w Berlinie stawia jeszcze na razie politykę tego kraju — we dług określał tutejszych — na rozstajnych drogach... Ale związane się z Niemcami — zdaniem Anglii — może dla Węgier oznaczać tylko wasalstwo. Czy polityka polska ma również

na celu doprowadzenie swego kraju do roli wasala?

Niemcy zostaną pokonane

Polityka polska — zdaniem Anglii — popełnia wielki błąd, jeżeli orientuje się przeświadczeniem, że militarna hegemonia Niemiec w Europie jest nieunikniona. Przeciwnie — w razie wojny Niemcy pozostaną osamotnione, mając przeciw sobie wszystkich, nie mogąc być pewne nawet pomocy Włoch. Zdaniem fachowców o żadnym lokalnym „błyskawicznym” zwycięstwie armii niemieckiej, nawet w stosunku do samej Czechosłowacji, nie może być mowy. Jakikolwiek zbrojny występnie Niemiec, jeżeli zdecydowałyby się na to, oznaczać będzie wojnę długą i upartą. Każdy dzień, każdy tydzień wojny przynosić będzie Niemcom nowych nieprzyjaciół. Mała ententa, Francja, Wielka Brytania, być może nawet i Ameryka. Czechosłowacja ma dużo przyjaciół, Niemcy są bez rzeczywistego przyjaciela w Europie...

Ani Anglia ani Francja, dwie najpotężniejsze demokracje w Europie, nie wierzą, aby rezultatem ewentualnej wojny mogła być hegemonia militarna Niemiec. Niemcy zostaną pokonane. A za tym polityka polska powinna zdawać sobie lepiej sprawę, przy swoim obecnym stosunku do ligi narodów, że jeżeli zjednoczenie Europy pod hegemonią niemiecką jest niemożliwe i nigdy nie nastąpi, to liga narodów jest i pozostanie nadal alternatywą jedyną.

(„Polonia”)

WYCIECZKI:

Na plaże Italii przez Budapeszt
wycieczki 3 i 4-tyg. 2/9 i 16/9 zł. 495.—

Na Sycylię autokarem
2—30/9 zł. 860.—

Do Jugosławii
3/9 i 17/9 zł. 325.—

Do Pragi na Targi
4—11/9 zł. 90.—

ARGOS, Łódź, Piotrkowska 60
telefon 104-00

DWIE AKADEMICKIE WYCIECZKI ZAGRANICZNE DO FRANCJI, WŁOCH I WĘGIER

Niewielka ilość pozostałych wolnych miejsc.
Ostateczny termin zgłoszeń: 28 sierpnia.

1) 30-dniowa wycieczka do Francji, Włoch i Węgier od dnia 7.IX do 7.X. Trasa: Paryż (Wersal, Zamki nad Loarą), Marsylia, Nicea (Monte-Carlo, Cannes), Mediolan, Lago di Como, Genua, Rzym, Florencja, Wenecja, Budapeszt. Cena 580 zł.

2) 19-dniowa popularna wycieczka do Francji od 7.IX do 25.IX. Trasa: Paryż (Wersal, Zamki nad Loarą) — Marsylia, Nicea (Monte-Carlo, Cannes), powrót przez Włochy i Szwajcarię. — Cena 420 zł.

Zapisy i informacje: Zyd. Akad. Stow. Sportowe (ZASS), Warszawa, Orła 6 m. 36. Tel.: 3-40-43 (8—9 wiecz.) Wycieczki dostępne również dla nieakademików.

Rokowania Runcimana z Henleinem

Do dzisiejszego posiedzenia komitetu ministrów przywiązywana jest duża waga

PRAGA, 29. 8. (PAT). — Po wczorajszych rozmowach lorda Runcimana z Henleinem, które toczyły się w zamku Rotenhause, powrócił lord Runciman wraz z małżonką, pos. Peto i Ashtonem Gwatkim do Pragi.

Jak się dowiaduje korespondent P. A. T. z kół urzędowych, w czasie wczorajszej rozmowy miał lord Runciman poinformować Henleina o postawie W. Brytanii w sprawie problemu czeskosłowackiego.

W ciągu dnia lord Runciman poinformował premiera Hodzę o rozmowie z Henleinem oraz o jego propozycjach.

Dzisiaj odbędzie się posiedzenie komitetu ministrów, do którego przywiązywane jest duże znaczenie polityczne.

Jak się dowiaduje korespondent P. A. T., tematem rozmów będzie sprawa reorganizacji terytorialnej w sensie jeszcze większej decentralizacji i większego usamodzielnienia okręgów z większością niemiecką.

Mniejszość czeska w tych okęgach ma mieć zagwarantowane te same prawa co i mniejszość niemiecka na pozostałych terytoriach republiki. Usamodzielnienie okręgów niemieckich nie jest jednak równoznaczne pod żadnym pozorem z autonomią.

Z tego też względu jest mało prawdopodobne, aby nowy projekt czeski mógł liczyć na przy-

chylnie przyjęcie partii niemieckiej - sudeckiej, podtrzymującej stanowczo żądanie samorządu w szerokich masach.

PRAGA, 29. 8. (PAT). Sekretariat misji lorda Runcimana ko-

munikuje: W niedzielę rano członek misji Ashton Gwatkina spotkał się na zamku ks. Hohenlohe w Cerveny Hradek z Henleinem, któremu towarzyszyli posłowie Franek i Kundt.

Lord i lady Runciman oraz członkowie misji przed wyjazdem z Teplice spożyli podwieczorek w Cerveny Hradek, gdzie lord Runciman w towarzystwie Ashton - Gwatkina odbył rozmowę z Henleinem, który w tym celu przybył do Cerveny Hradek. Rozmowa trwała godzinę.

W dniu dzisiejszym o godz. 16-ej członkowie misji lorda Runcimana spotkali się ponownie z przedstawicielami komitetu 6-ciu (parlamentarni członkowie koalicji rządowej), wśród których byli przewodniczący izby posłów Malypetr oraz posłowie Meissner, Klapka, mgr. Stasek i Rasin. Obecny był również minister pełnomocny Heidrich z ministerstwa spraw zagranicznych.

PRAGA, 29. 8. (PAT). Lord Runciman wraz ze swym sztabem przeprowadził dziś wieczorem dłuższą rozmowę z jednym z członków delegacji SDP. do rządu z rządem dr. Schickentztem. O rozmowie tej nie wydano żadnego komunikatu.

PRAGA, 29. 8. (PAT). Prezydent republiki Beneszy przyjął dziś o godz. 18-ej lorda Runcimana.

PRAGA, 29. 8. (PAT). Premier Hodža przyjął w południe ministra spraw wewnętrznych Cerveny'ego, z którym odbył rozmowę o sytuacji wewnętrznej, a w szczególności o pracach rządu rozpoczynających się we wtorek zebraniem komitetu ministrów politycznych.

PRAGA, 29. 8. (PAT). Premier Hodža przyjął w południe ministra spraw wewnętrznych Cerveny'ego, z którym odbył rozmowę o sytuacji wewnętrznej, a w szczególności o pracach rządu rozpoczynających się we wtorek zebraniem komitetu ministrów politycznych.

Konieczność przed kongresem...

niezbędny jest wysiłek celem załatwienia konfliktu sudeckiego

GITTA DEL VATICANA, 29. sierpnia. (PAT). „Osservatore Romano” omawiając zagadnienie czeskosłowackie na tle ostatniej mowy min. Simona, pisze: Tydzień, który rozpoczyna się obecnie może stać się decydującym w kwestii czeskiej. —

Tom między stanowiskiem rządu

praskiego a ludności sudeckiej nie nastąpiło dotychczas żadne wydatniejsze zbliżenie, to też należy oczekiwać, że prace lorda Runcimana przejdą z fazy badawczej do fazy konyliacyjnej oraz że dokonany zostanie przezeń maksymalny wysiłek w kierunku zbliżenia obu stron. Wy-

silek taki jest konieczny i naglący, zwłaszcza, że zbliża się kongres w Norymberdze, mający się zająć sprawą sudecką.

Jedynie zawarcie porozumienia przed kongresem — konkluduje „Osservatore Romano” — może zapobiec dalszemu zaostreniu się położenia.

Kampania przeciw Lidii Barow

za granie w filmach niemieckich i podanie ręki Goebbelsowi

PRAGA, 29. 8. (PAT) — Kilka dzienników socjaldemokratycznych wszczęło kampanię przeciw pracującej obecnie w atelier niemieckich czeskiej artystce filmowej Lidii Barow. Dzienniki zarzucają wybitnej

artystce czeskiej, iż pracuje dla filmu niemieckiego i że w okresie wizyty w Berlinie syna Mussoliniego Vittorio na jednym z przyjęć podała rękę niemieckiemu ministrowi Goebbelsowi. Kampania ta spowodowała napad podburzonych agita-

cją tłumów na mieszkanie matki artystki, które zdemolowano, rozbijając szyby. Zdemolowano także wystawę zakładu fotograficznego, gdzie znajdowała się fotografia Barow.

DLA POLSKI i DLA DEMOKRACJI...

Jednomyślne uchwały zjazdu Z. N. P.

Zarząd z prez. Nowickim wybrany ponownie przez aklamacje

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Zjazd Związku Nauczycielstwa polskiego rozpoczął obrady przy udziale ponad 1000 delegatów z całego kraju oraz licznych przedstawicieli różnych instytucji i organizacji.

Otwarcia zjazdu dokonał prezes NOWICKI, wygłaszając przemówienie, w którym podkreślił, iż ZNP, mimo wszystkich trudności, jakie napotkał na swej drodze, kroczył i kroczyć będzie własną drogą, drogą „dla Polski, dla państwa, dla demokracji polskiej, a tym samym dla przyszłości naszego narodu, któremu z całego serca służymy”.

Zaufanie, jakie posiada ZNP w masach zużytkowane będzie przede wszystkim dla celów, związanych z obronnością pań-

stwa. Swe przemówienie skończył prez. Nowicki uczczeniem pamięci zmarłych w czasie nawałnicy bolszewickiej nauczycieli i okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej i pana Prezydenta.

Następnie składali życzenia pomyślnych obrad delegaci instytucji i organizacji przez JÓZEFKOWICZ imieniem centralnej komisji porozumiewawczej organizacji pracowniczych, p. ZDANOWSKI imieniem klasowych związków zawodowych, p. GACKI w imieniu Unii pracowników umysłowych, prez. MORACZEWSKI w imieniu Z. Z. Z., p. GIERAT w imieniu Związku młodej wsi „Siew”, dyr. DIPPEL w imieniu spółdzielni „Społem”.

Następnie odczytano depesze i wygłoszono referaty.

Referat p. t. „Stanowisko ZNP wobec aktualnych problemów zawodowych i społeczno-państwowych” wygłosił p. C. WYCECH, który m. in. powiedział:

„Pauperyzacja pracowników umysłowych oraz stałe wykazywanie musiły doprowadzić do uświadomienia klasowego, a w konsekwencji do konsolidacji świata pracy”.

Omawiając stosunek ZNP do organizacji społecznych i politycznych mówca wskazał, że „ZNP jest częścią składową pra-

du demokratycznego w Polsce, działająca na odcinku oświatowo - szkolnym, społecznym, zawodowym, gospodarczym, natomiast swą działalnością nie wkracza na teren religijno-wyznaniowy i partyjno - polityczny”.

Po referatach odczytano sprawozdanie komisji rewizyjnej, przyjętej burzliwymi oklaskami. Wznoszono okrzyki: „Niech żyje prez. Nowicki”, „Niech żyje „Kołanko”.

Komisja stwierdza w swym sprawozdaniu, że zarzuty o nadużyciach finansowych okazały się nieistotne i że jedyne nadużycie natury finansowej zdarzyły się w okresie kuratorskim. Komisja nie znalazła również potwierdzenia zarzutów.

W trzecim dniu obrad Związku Nauczycielstwa polskiego, prez. Nowicki przed przystąpieniem do punktu porządku dziennego, przewidującego wybory, zwrócił się do delegatów, aby pomogli do prowadzenia obrad w spokoju, bez podniecenia.

Jako pierwszy mówca wystąpił Karol KLIMEK, pierwszy założyciel związku, prez. honorowy. Oświadczył on, że podstawową siłą organizacji jest jedność, która w Krakowie już sementowała i wzmocniła związek. Tego kapitału — oświadczył p. Klimek — nie moż-

na zaprzepaścić. Sytuacja jest b. trudna. Symbolem jedności powinien być jednomyślny wybór prezesa.

Z kolei zabrał głos prezes oddziału łódzkiego ZNP, WASILEWSKI, który proponuje rozszerzyć wniosek przedmowy, zdjąć z porządku dziennego sprawę wyboru i bez dyskusji przez aklamacje powołać dawnego zarząd z prezesem Zygmuntem Nowickim na czele.

Zgromadzeni, których było na sali 844, postanowili nieomal jednogłośnie zamknąć dyskusję i wybrać zarząd główny ZNP z prezesem Nowickim na czele ponownie.

Po przyjęciu oklaskami tej decyzji, zarządzono przerwę, a później przystąpiono do obrad nad wnioskami komisji gospodarczo - finansowej.

CAPITOL

Dzisiaj i dni następnych!

Rewelacyjna młodociana gwiazda ekranu **BONITA GRANVILLE** we wspaniałym dramacie obyczajowym

Piętnastolatka

Reż. Arthura Lubina
W posost. rolach głównych:
Dolores Costello
Donald Crisp

Nadprogram: Przepiękny dodatek muzyczny „W krainie czechołki” oraz tygodnik i kronika P. A. T.

Ceny miejsc na **od 54 gr.**
wszystkie seanse

Komedia, którą zachwycają się miliony widzów...

„NIEUSPRAWIEDLIWIONA GODZINA”

Dzisiaj na ekranie kina „Rialto”

Kino „Rialto” zdobyło wielki film. Po olbrzymim sukcesie filmu „Księżniczka cygańska”, dzisiejsza premiera jest niezbitym dowodem, że dyrekcja kina „Rialto” postanowiła przez cały rok — nawet w sezonie letnim — wyświetlać jedynie filmy wysokiej klasy.

„Nieusprawiedliwiona godzina” — głośny i niezapomniany sukces Teatru Letniego w Warszawie i Teatru Miejskiego w Łodzi — doczekała się przeróbki filmowej, w której, rzecz jasna, wszystkie sytuacje pokazane są w sposób bardziej realistyczny, niż to było na scenie.

Reżyser W. Emo zrealizował tę komedię z prawdziwie wiedeńskim

widzkiem. Nie ma tu pruderii, ani fałszywego wstydu. Reżyser pokażal wszystko tak, jak znakomity komediopisarz napisał.

Na specjalne wyróżnienie zasługuje gra wykonawców ról głównych. Spotykamy tu wszystkie dobrze znane nazwiska z okresu największego rozkwitu kinematografii austriackiej. Najlepsi aktorzy wiedeńscy, ci sami, których tyle razy podziwialiśmy w doskonałych filmach, z właściwą im brawurą i maestrią odegrali powierzone role. Główną rolę kobiecą kreuje Gusti Huber, obok niej zaś doskonałe pole do popisu znaleźli słynni komicy: Hans Moser, Theo Linggen i Tibor Halmay.

Napad na listonosza w Tarnowie

Bandyta został ujęty

TARNÓW, 29. 8. (PAT) — Dzisiaj w godzinach przedpołudniowych na jednej z głównych ulic Tarnowa nieznanymi sprawcami dokonano napadu na listonosza pieniężnego, Surge Stanisława, usiłując uderzyć go w głowę żelazną sztangą, jednak listonosz zdążył zasłonić się i otrzymał

cios w rękę. Widząc, że cios chybił, napastnik zbiegł. Listonosz niósł ze sobą poważniejszą kwotę, wynoszącą kilka tysięcy złotych.

Wkrótce po wypadku policja na podstawie rysopisu, podanego przez Surge, zdołała ująć bandytę.

Teodor Axentowicz

W Krakowie zmarł jeden z najwybitniejszych malarzy polskich ś. p. Teodor Axentowicz, wieloletni profesor i b. rektor Akademii sztuk pięknych w Krakowie.

Ogłoszenie ustaw samorządowych

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W dniu 29-ym sierpnia r. b. ogłoszono urzędowo w Nr. 63 „Dziennika Ustaw” ustawy: 1) o samorządzie gminy m. st. Warszawy, 2) o wyborze radnych miejskich i 3) o wyborze radnych gromadzkich, gminnych i powiatowych.

Sołtys — kobieta

zawiedziona w powiecie pińskim

PIŃSK, 29. 8. (PAT). Starosta powiatowy zatwierdził sołtysa kobietę gminy Czeriwiec powiatu pińskiego nazwiskiem Dominika Niewiar.

Wściekły kot pokąsał dwoje dzieci

KIELCE, 29. 8. (PAT) — W Kielcach w mieszkaniu rodziny Głowackich podczas snu domowników ich własny kot skoczył na łóżko i pogryzł do krwi 15-letniego Zbysława Grudzińskiego, a następnie doskoczył do łóżka dzieci Głowackich i pokąsał ich 6-letnią córkę Halinę. Dzieci oddano pod opiekę lekarską, a wściekłego kota zabito.

Protest Mandżukuo przeciw napaści na posterunek policji

TOKIO, 29. 8. (PAT) — Agencja Domei donosi z Charbina, że rząd Mandżukuo złożył energiczny protest w konsulacie sowieckim i zażądał zastosowania sankcji przeciw Krinowskiemu, Liskowowi i trzem innym urzędnikom konsulatu, którzy w dniu 24 sierpnia napadli na posterunek policji, składający się z policjantów - emigrantów rosyjskich. Rząd Mandżukuo żąda wypłaty odpowiedniego odszkodowania.

Zamordował 6 dzieci podpalił dom i popełnił samobójstwo

SZTUTGART, 29. 8. (PAT) — Niejaki Schassberger, chcąc się zemścić na żonie, która go opuściła zamordował młotem 6 dzieci, podpalił swój dom i popełnił samobójstwo.

Amok...

BOMBAJ, 29. 8. (PAT) — W miejscowości Bhatanga pewien krajo-wiec uległ napadowi szału (Amok), zabijając 12 osób i ciężko raniąc 8 osób.

Zderzenie pociągów w tunelu

TOKIO, 29. 8. (PAT). W Tunelu koło Kobe zderzyły się dwa pociągi elektryczne. 10 osób zostało zabitych, 50 odniosło rany. Przyczyną katastrofy było mylne nastawienie zwrotnicy.

Gdańsk ma czelność protestować przeciwko oburzeniu prasy polskiej w związku z wypadkiem Winnickiego

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Dn. 25 bm. zakomunikowano urzędowo w Warszawie o żądaniach, złożonych przez komisarzy generalnego R. P. w Gdań-

sku wobec senatu wolnego miasta z powodu ostatnich incydentów. Nie było wiadomym w Warszawie, a w każdym razie nie podano do wiadomości, że organ urzędowy rządzącej w

Gdańsku partii narodowo - socjalistycznej doniósł o złożeniu przez senat gdański „noty” do rządu polskiego.

Pod tytułem „Gdańska nota protestu do Polski. Przeciw podżegającym zgromadzeniom Polskiego Związku Zachodniego i oszczerczemu przedstawianiu nieszczęśliwego wypadku kolejarza”, urzędówka gdańska donosi, że prezydent Greiser przesłał do komisarzy generalnego R. P. p. Chodackiego pismo z protestem przeciwko manifestacjom urządzanym w Polsce w sprawie Gdańska.

Prezydent Greiser domaga się, aby rząd polski zapobiegł powtórzeniu przez prasę polską wiadomości o przejechaniu przez pociąg w Orłowie kolejarza Winnickiego.

Do tego komunikatu urzędowego „Danziger Vorposten” dodaje od siebie dłuższy komentarz.

„Wręczenie noty było oczekiwane przez ludność Gdańska z napięciem. Gdańsk już od dłuższego czasu obserwuje, jak zaostrożna ton prasa polska w stosunku do wolnego państwa”.

Musimy stwierdzić, że polska opinia publiczna jest zarzucana wiadomościami, które przeciętnego polaka utwierdzają w przekonaniu, że w Gdańsku jest na porządku dziennym brutalne traktowanie polaków. W rezultacie senat był zmuszony odebrać debic kilku pismom polskim.

W budzeniu wrogich dla niemieckości nastrojów celuje Polski Związek Zachodni.

„Rola szczególną — oświadczają w dalszym ciągu „Vorposten” — odgrywa w polskiej agitacji sprawa Winnickiego. Wszelkie okoliczności przemawiają za tem, że polski kolejarz uległ nieszczęściu z własnej winy. On tymczasem twierdzi, że względów politycznych, że został z pociągu wyrzucony przez narodowo - socjalistycznych kolejarzy z Gdańska. Wydaje się być wykluczonym — aby obwiniani urzędnicy gdańscy mieli cokolwiek wspólnego z nieszczęściem polskiego kolejarza”.

Raz jeszcze powtarza „Danziger Vorposten”, że wystąpienie senatu było oczekiwane już od poniedziałku i wyraża nadzieję, że będzie ujawniona w tym wypadku nieodpowiedzialność „człowieka”.

To spodziewane wśród narodowych socjalistów gdańskich, ale nieoczekiwane w Warszawie, wystąpienie władz wolnego miasta, wywołało żywą reakcję na łamach prasy polskiej.

SEKRET PIĘKNEJ PANI

to MYDŁO,
COLD CREAM,
LOTION
H A M A M E L I S

Lab. Chem. Farm.

M. MALINOWSKIEGO

Warszawa, ul. Chmielna 4.

Zwracać uwagę na firmę!

Zawodowi kryminaliści do Berezy 35 osób wysłano do obozu odosobnienia

Półurzędowa „Iskra” donosi:

Celem zapewnienia większego bezpieczeństwa mieszkańcom osiedli podstołecznych oraz okolicznych powiatów, ministerstwo spraw wewnętrznych zarządziło osadzenie w miejscu odosobnienia w Berezie Kartuskiej dalszej grupy notorycznych przestępców, liczącej 35 osób.

Są to przestępcy kryminalni, ujawniający zdecydowaną niechęć do uczciwej pracy, trudniący się rozbojem, napastowaniem i terroryzowaniem przechodniów

wymuszaniem, sutenerstwem itd., którzy natychmiast po wypuszczeniu z więzienia, rozpoczynają nadal swą występłą działalność.

Pomiędzy innymi osadzeni zostali: Jan MRÓZ (Rembertów) który w maju b. r. opuścił więzienie po odsiedzeniu 6-ciu lat za napad rabunkowy i współudział w zabójstwie st. post. P. P., Józef KONOPKA (Piaseczno), karany 9-krotnie, w tym na 4 lata więzienia za napad bandycki, Michał ŁACH (Grójec), karany 10-krotnie za napady

rabunkowe i kradzieże, Feliks TROJANOWSKI (Tarczyn), karany 10-krotnie za różne przestępstwa, a w szczególności za napady na furmanki, Mordka BURSZTYN (Grójec), Tomasz MAŁECKI vel ZARĘBA (Tarczyn), Ignacy GRZEJSZCZAK (Gołków), Władysław CIEŚLAK (Żyrardów) — zawodowi złodzieje i terroryści oraz Marian PATY NOWSKI, wielokrotnie karany za różne przestępstwa i kradzieże, od 2 lat właściciel piwiarni we Włochach, w której gromadził się element przestępczy.

Z nędzy popelnil samobójstwo

syn arcyksięcia Austro-Węgier Ferdynand Kurt Hahn

W gazetach wiedeńskich ukażała się lakoniczna wzmianka o samobójstwie, które popełnił w Baden 49-letni bezrobotny Ferdynand Kurt HAHN. Powodem desperackiego kroku była nieuleczalna choroba i brak środków do życia.

Gazety wiedeńskie pominięły jednak głośnym milczeniem to, że samobójca był synem naturalnym arcyksięcia Franciszka Ferdynanda, zamordowanego w Serajewie w roku 1914.

Historia Kurta Hahna jest ściśle związana z historią epoki, która już znikła.

Kiedy arcyksiążę Ferdynand jako młody oficer odbywał służbę w garnizonie prażkim poznał tam Leopoldynę Hahn. — córkę zamożnych przemysłowców z Pragi.

Między dwojgiem młodych rozwinęło się uczucie. Owocem ich bliskiego stosunku było dziecko, które na chrzcie otrzymało imię Franciszek Ferdynand, Kurt.

Arcyksiążę mimo sprzeciwu

rodziny uznał oficjalnie swoje ojcostwo i wyplacał swej przyjaciółce znaczną pensję alimentarną.

W czasie wojny światowej młody Kurt Hahn zaciągnął się jako jeden z pierwszych do szeregów armii Austro - Węgier.

Na wojnie uległ silnej kontuzji obu nóg.

W roku 1917 młody człowiek zebrawszy pozostały po matce kapitał w sumie 50.000 koron czeskich wyjechał do Ameryki. Tam próbował kolejno szeregu zawodów, ale nie osiągnął powodzenia.

W roku 1934 już jako zupełny nędzarz i inwalida powraca do Austrii.

Pozbawiony zupełnie środków do życia Hahn dochodzi swego pochodzenia i na mocy wyroku sądowego otrzymuje od swego przyrodniego brata ks. Maxa von Hohenberg niską pensję alimentarną.

Po Anschlussie, kiedy dobra Hohenbergów uległy konfiskacji Hahn przestaje otrzymywać swe alimenty.

Na skutek kalectwa nie może pracować.

Staje przed nim widmo skrajnej nędzy. Syn arcyksięcia Ferdynanda woli śmierć niż los żebraka. Bierze więc rewolwer — swego ostatniego przyjaciela z wojny i wystrzelał w skroń pozbawia się życia.

Wojna na Dalekim Wschodzie zmusiła chińczyka do popelnienia przestępstw w Warszawie

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W sądzie okręgowym w Warszawie odbędzie się jutro proces, stanowiący echo wojny na Dalekim Wschodzie.

Niedawno został skazany na 3 miesiące więzienia obywatel chiński, Tsen-King-Tsen za wyłudzenie

pożyczek.

Obecnie sprawa jego poszła do apelacji, przyczem świadkowie mają zeznać, że oskarżony chińczyk znalazł się w kłopotach materialnych wyłącznie z powodu wojny na Dalekim Wschodzie. Zawiodły go przekazy, które miał otrzymać z Szanghaju.

Ofiara świec dymnych

P. Uryson ciężko zacczadzony

Niezwykły wypadek zacczadzania zanotowano wczoraj w Łodzi.

Natan URYSON (Piłsudskiego 76) polecił wydezynfekować swoje mieszkanie.

Funkcjonariusze przedsiębiorstwa dezynfekcyjnego ustawili w pokoju świece dynne, uszczelnili wszystkie otwory i zapalili świece, zamykając szczelnie drzwi.

Uryson, nie czekając aż drzwi zostaną ponownie otwarte i gaz wypuszczony, wczoraj sam otworzył drzwi i wszedł do pokoju, pełnego jeszcze gryzącego dymu. Wchodząc

zatrzasnął za sobą drzwi, zacczadzając je w skomplikowany sposób „Yale”.

Nieobecność właściciela mieszkania spostrzeżono dopiero po 20 minutach.

Ponieważ nie zdołano otworzyć drzwi, wezwano straż ogniową. Strażacy wylamali zamek i zaopatrzeni w maski przeciwgazowe, wynieśli omdlałego.

Wezwany lekarz skonstatował zacczadzenie i w stanie ciężkim przewiózł go do szpitala św. Józefa.

Franco nie proponował tronu

b. królowi Hiszpanii Alfonsowi XIII

PARYŻ, 29. 8. (PAT). — W związku z wiadomościami, jakie się ukazały w prasie jakoby w imieniu gen. Franco hrabia Louis Sierra Gorda miał się zwrócić do b. króla Alfonsa XIII z propozycją objęcia tronu po

ostatecznym zwycięstwie, hr. Sierra Gorda oświadczył przedstawicielowi Havasa, że wiadomości te są nieprawdziwe i że nigdy misji takiej od gen. Franco nie otrzymał.

Urlop wśród słońca i palm

8.IX — 27.IX

zł. 422.—

Berlin, Paryż, Nicea, Cannes, Wenecja

Zapisy i informacje: Wagons — Lits|Cook. Piotrkowska 68. tel. 170-70

Zamknięcie list aplikantów przed trybunałem administracyjnym

z Warszawy donoszą: Rozporządzenie ministra sprawiedliwości z 4 czerwca b. r. zamykające listy aplikantów adwokackich i adwokatów jest przedmiotem ataków ze strony organizacji aplikanckich, zabiegających o jego zmianę. Na tym tle dojdzie do procesu przed najwyższym trybunałem administracyjnym, gdyż grono aplikantów adwokackich z Krakowa, liczące około 30 osób wniosło skargę do najwyższego trybunału administracyjnego przeciwko zarządzeniu i zamknięciu list

Ruch u monarchistów

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje: Mówią, że b. pos. Cwiakowski przystąpił do wznowienia działalności polskiego związku monarchistów. Organizacja ta od dłuższego czasu była nieczynna.

W przededniu rozłamu w organizacji „bepistów”

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje: W centrali porozumienia polskich organizacji narodowo-radycznych, na odbytej wczoraj odprawie ujawniła się fronda. Jak twierdzą, w organizacji „bepistów” nastąpi rozłam.

Możliwości emigracyjne do Kenyi

W kołach dobrze poinformowanych utrzymują, że w pierwszych dniach września wyruszą do Kenyi ekspedycja naukowa, która na miejscu zbada możliwości większej emigracji z Polski.

Ekspedycja będzie się składała z pięciu osób, mianych fachowców w dziedzinie emigracyjnej i kolonizacyjnej. Nazwiska członków ekspedycji są jeszcze na razie trzymane w tajemnicy. Ekspedycja ma po przybyciu opracować dokładne sprawozdanie, które zostanie przedłożone rządowi polskiemu.

Dywizjon dzieci czuwać będzie nad bezpieczeństwem przy przechodzeniu ulic

MEXICO, 29. 8. (PAT). — W najbliższym czasie ma zostać uruchomiony specjalny dywizjon pomocniczy z 5.000 dzieci ze szkół stołecznych, których zadaniem będzie czuwanie nad bezpieczeństwem dzieci szkolnych i wogóle przechodniów przy przechodzeniu przez ulice. Dzieci, należące do dywizjonu, rozstawione będą przede wszystkim koło szkół, a następnie we wszystkich ważniejszych punktach miasta. Obecnie członkowie dywizjonu przechodzą przeszkolenie pod kierownictwem specjalnych instruktorów. Dzieci zaopatrzone zostaną w specjalne czapki i opaski i tak kierowcy aut, jak i przechodnie będą zobowiązani stosować się do ich wskazówek.

Rozbił się samolot 4 osoby zabite — 5 ciężko rannych

SYDNEY, 29. 8. (PAT) — Dziś koło Innisfall (Quensland) uległ katastrofie samolot pasażerski towarzystwa „North Quensland Airways”. Pilot i 3 pasażerów poniosło śmierć, 5 pasażerów odniosło ciężkie rany.

Teroryści przybywają z Syrii

gdzie nacjonalizm panarabski przybrał formę fanatyzmu religijnego

STAMBUL, 29. 8. (PAT). „Le Journal d'Orient” zamieszcza korespondencję z Tel-Awivu, poświęconą sytuacji politycznej w Palestynie. Autor korespondencji twierdzi m. in., że największą część terorystów przybywa z Syrii, gdzie nacjonalizm panarabski przybrał formę fanatyzmu religijnego.

Propagandyści arabscy odwie dzają wsie syryjskie, wygłasza-

jąc porywające mowy i werbują partyzantów. Każdy zaciągający się do szeregów powstańców otrzymuje 6 funtów angielskich miesięcznie. Prócz tego jest on uzbrajany i utrzymywany przez komitet centralny, którego oddziały istnieją we wszystkich wsiach arabskich w Palestynie.

Z drugiej strony i w samej Palestynie głód i bezrobocie zmuszają włościan arabskich do

wstępowania do oddziałów partyzanckich. Oddziały te są kierowane przez byłych oficerów arabskich.

Nowe akty teroru

JEROZOLIMA, 29. 8. (PAT). Teroryści arabscy strzelali dziś do osady Ein-Szemer w odległości 3 km. od Kerkur, zabijając dwóch kolonistów żydów i ciężko raniąc jednego. Pociski tra-

filiły do świetlicy osady, w której byli zgromadzeni osadnicy, słuchający koncertu radiowego. Na miejscu został zabity 28-letni Dawid Szneider, który przed 6 miesiącami imigrował z Polski. 30-letni Dow Hendel został śmiertelnie ranny i zmarł następnie w szpitalu im. Beilinsona. Ciężko ranny jest Kalman Sitner, lat 26.

Wczoraj w nocy teroryści arabscy ostrzeliwali z Jaffy posterunek w tel-awiwskiej dzielnicy Makabi, graniczącej z Jaffą. Ciężko ranny został policjant pomocniczy Arieh Szulmah, lat 40, który stał na straży nad granicą miasta.

Wczoraj w nocy teroryści arabscy strzelali do grupy arabskich gości kawiarni w Ramleh, raniąc policjanta arabskiego i trzech innych arabów.

Niedaleko Nablus banda terorystów arabskich zatrzymała dziś samochód pocztowy, wiozący pocztę z Hajfy do Jeruzolimy. Teroryści zrabowali całą pocztę i zbiegli.

Z nakazu władz wysadzono dziś dynamitem w powietrze dom pewnego miejscowego notabla arabskiego, który ukrywał w swoim domu rannego terorystę.

JEROZOLIMA, 29. 8. (PAT). Przywódca „Arabskiej partii obrony” i b. burmistrz Jeruzolimy, Raghib-bey Naszaszib, opuścił dziś Palestynę, udając się w kilkumiesięczną podróż do stolic Europy.

Krwawe zajścia w Kielcach na wokandy sędu okręgowego

KIELCE, 29. 8. (PAT) — Dziś rozpoczął się w sądzie okręgowym w Kielcach proces o krwawe zajścia, jakie miały miejsce w dniu 1 maja r. b. na Placu Wolności koło lokalu Stronnictwa Narodowego w Kielcach, gdzie został zabity Kazimierz Tomczyk z PPS oraz zostało rannych kilkanaście osób, w tym kilku posterunkowych p. p. i oficer służby śledczej.

Rozprawie przewodniczył s. s. o. Chmielewski, oskarżał wiceprokurator Fanfara. Broniło 6 adwokatów. Na ławie oskarżonych zasiadło 19 osób.

Akt oskarżenia zarzuca oskarżonym, że brali udział w zbiegowisku publicznym, które wspólnymi siłami dopuściło się przemocy względem funkcjonariuszy p. p. przez bicie ich łaskami i kamieniami, a to celem uniemożliwienia im dostępu

do lokalu Stronnictwa Narodowego i przywrócenia porządku i spokoju.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, sąd przystąpił do wysłuchania wyjaśnień oskarżonych, z których nikt, za wyjątkiem osk. Władysława Znojka, do winy się nie przyznał.

Z kolei sąd przesłuchał 21 świadków, po czym rozprawę przerwano do dnia jutrzejszego.

Rząd litewski ostro potępił antyżydowskie wybryki pisma kowieńskiego

KOWNO, 29. 8. (ZAT) — Czołowe ceobistości żydowskie na Litwie utrzymały z najbardziej miarodajnych kół zapewnienie, że przyjazna polityka rządu litewskiego w stosunku do żydów nie uległa zmianie i że niedawne antyżydowskie wystąpienie „Lietuvos Aidas” powinno być uważane za epizod mogący pociągnąć za sobą niemiłe konsekwencje tylko dla naczelnego redaktora pisma i autora odnośnego artykułu.

Zarówno prezydent republiki prof. Smetona, jak i premier ks. kanonik Mironas, potępił jak najostrzej wystąpienie „Lietuvos Aidas” i są zaniepokojeni z powodu reakcji, jaką wspomniany artykuł wywołał. Powzięto kroki w kierunku wyjaśnienia nieporozumienia i ukarania winnych nieodpowiedzialnego kroku. W kołach rządowych jest obecnie rozpatrywana forma, w jakiej ma być ogłoszone kategoryczne oświadczenie rządu w sprawie zaszłego incydentu. Jednocześnie władzom administracyjnym polecono w żadnym wypadku nie dopuszczać do wystąpień antyżydowskich i karać winnych z całą surowością prawa.

Cenzura otrzymała instrukcje, by

nie dopuszczać do wystąpień antyżydowskich w prasie.

100 uciekinierów zatrzymano

WIENIEN, 29. 8. (PAT) — Na granicy szwajcarskiej zatrzymano grupę około 100 emigrantów żydowskich z Wiednia, którzy pragnęli przedostać się do Szwajcarii, mimo zamknięcia dla nich granicy. Odsta-

W okresie pokwitania prawdziwa naturalna woda gorzka Franciszka - Józefa jest od dawna wypróbowanym środkiem domowym. — Uzuwa ona przeważną część powstałych zmian, jakie mogą występować w różnych odcinkach przewodu pokarmowego. Zapytajcie Waszego lekarza.

wiono ich do Fryburga w Niemczech, gdzie będą oczekiwać otrzymania zezwolenia na wjazd do któregoś z krajów sąsiednich.

Ameryka nie wydaje wiz

WASZYNGTON, 29. 8. (PAT) — Napływ emigrantów żydów z Niemiec i b. Austrii wynosi około 100 osób dziennie. Według informacji pochodzących z ambasady St. Zjed-

noczonych w Berlinie, ambasada nie wydaje więcej wiz wjazdowych żydom niemieckim i austriackim. Kontyngenty imigracyjne są wyczerpane naprzód na okres najbliższych 2 lat.

Losowanie książeczek premiowych P. K. O.

Dnia 27 sierpnia 1938 r. odbyło się w PKO trzecie publiczne premiowanie na wkłady oszczędnościowe premiowane serii V grupy „B”.

Premie po zł. 500.— padły na nr. nr.: 612472 619612 637746 647969 650518 673901.

Premie po zł. 250.— padły na nr. nr.: 601090 602840 608950 615432 615611 617013 623521 624006 624564 626450 628192 630568 639404 642298 643809 648514 649938 655394 659340 659565 667986 668417 669551 672225 672451.

Premie po zł. 100.— padły na nr. nr.: 600892 602235 603507 604589 607589 607202 607314 608115 608971 611453 612082 612347 614331 615235 618913 619376 619675 620820 622907 623404 624676 625056 625231 625550 627691 627894 628283 628375 628637 629192 630344 631022 631480 631969 631987 632913 636725 636794 637059 637074 638122 638793 639573 640496 640812 641009 642988 643006 643754 644344 646777 648039 648089 648351 649001 649444 650034 650949 651004 651700 651848 652646 653312 654637

656601 657715 657930 658079 658229 661265 662653 662737 663230 663315 663601 663714 663715 664494 664501 664538 665249 665756 667069 667015 668722 668972 669023 670223 670330 670977 671811 672463 672928 673019 673078 673222 673671.

Premie po zł. 50.— padły na nr. nr.: 600458 600521 600640 600712 601356 601605 601733 602541 602785 602848 602967 603462 603598 604688 605438 606609 606780 607173 607610 607660 607701 607921 608309 608682 608805 609312 609317 610132 610191 610614 610738 611648 611755 611948 612500 612621 612741 612767 612899 613360 613468 614178 614474 614670 614742 615470 616095 616343 616841 617145 617455 617755 617866 617950 618380 618565 618762 619519 621012 621193 621702 621894 622082 622303 622411 622502 622544 622908 622903 623014 623062 623308 623433 623765 624363 624756 625989 626331 627281 27792 627854 629005 629019 629407 629565 629839 631125 631135 631615 631798 632120 632419 632532 632723 632992 633349 633924 634102 634331 634424 634952 635501 635685 636362 636496 636663 636925 636997 637191 637670 637706 638333 638450 638578 638630 638690 638759 638830 638835 638903 639250 639651 639983 640469 640973 641346 641409 641524 642096 642263 643038 643146 643170 643257 643671 643836 643860 643912 643710 644756 645144 645240 645336 645381 646561 646637 646762 647271 647374 647473 647873 647981 648152 648878 649210 649277 649297 649980 650391 650565 650708 650986 651188 651352 651446 651502 651762 651813 652252 652481 652731 653950 654047 654089 654333 654431 654651 654682 654740 655212 655236 655255 655669 656708 656964 656965 657618 658201 658189 658554 659295 659414 659948 660253 660283 660956 661058 661731 661950 661954 662487 662804 663200 663214 663530 663566 663659 663939 664041 664437 664694 664809 664854 665939 665429 665648 665729 665877 665947 666266 666571 666831 666997 667008 667136 667912 667871 667922 668187 668265 668302 668364 668556 668618 668649 668673 668185 669234 669261 669711 669759 670503 671068 671243 671980 672279 672528 673554 673658 673927 673959.

KINO RIALTO

DZIŚ SZAMPAŃSKA PREMIERA!

Najwspanialsza komedia tysiąca nieporozumień i wesołych sytuacji wg. rozgłoszeń sztuki STEFANA BEKEFFI

NIEUSPRAWIEDLIWIONA GODZINA

W rol. głównych:

Gusti HUBER, Hans MOSER, Theo LINGEN, Tibor HALMAY

Największy sukces europejskiej kinematografii

Kwiat aktorstwa wiedeńskiego

Po raz drugi pada premia zł. 250.— na książeczkę nr. 601000, zł. 100.— na książeczki: 612347 653312 oraz zł. 50.— na książeczkę nr. 649277.

Ogółem padło 381 premiów na sumę zł. 31.550.—

Grupa dziennikarzy prosi lorda Runcimana o wywiad.

— Pytacie się panowie, czy da się utrzymać pokój. O, niewątpliwie wojny nie będzie, radziłbym jednak panom kupić maski gazowe.

Na zgromadzeniu w Niemczech przemawia jakichś mówca.

— Będziemy walczyć do ostatniej kropli krwi...

— Będziemy walczyć do ostatniej kropli benzyny...

— Chwała Bogu — myśli jeden z uczestników — wojna nie potrwa tak długo...

Pulkownik Lindbergh przybywa do Moskwy. Witają go tam uprzejmie.

— Może towarzyszu zechce przyjąć nominację na generała? — proponują

— O, dziękuję — odpowiada Lindbergh — wolę umrzeć śmiercią lotnika.

— Wiesz co, generał Franco skończy wojnę w Hiszpanii przed zimą...

— A dlaczego?

— No, bo ochotnicy niemieccy będą gdzie indziej potrzebni...

Swat: Mam tu jeszcze jedną pannę z kompletnym urządzeniem pięciu pokoi.

— Ale może jest brzydka i nie będzie mi się podobała?

— Co znaczy, podobała? Jak się ma pięć pokoi, to można się nie widzieć całe życie!

— Wiesz, przed laty powiedział mi lekarz, że jeżeli nie przestanę pić, to zupełnie zidiocieję.

— Tak? No, to dlaczego nie przestanę pić?

Gdy znakomity pisarz angielski Swift leżał chory, wszedł do jego pokoju służący i oznajmił, że p. Händel, znany geniusz niemiecki chce się widzieć ze Swiftem.

— Niecie i geniusz? Nie znam takiego! Wpuść go zaraz! — polecił Swift.

Emetyk uratował życie Ludwиковi XIV, gdy ten ciężko zaniemógł w Calais. Natomiast przyprawił o śmierć Mazzariniego.

Skutkiem tego mawiano, że emetyk dwukrotnie uratował Francję.

— Słyszałaś? Ta Olga, ta krowa, rozpowiada wszędzie, że ja się maluję...

— Nie przejmuj się tem. Gdyby Olga miała twoją cerę, teżby się malowała.

Gość w pensjonacie: Ponieważ inni mieszkańcy pensjonatu mogą korzystać z fortepianu, przeto i ja poproszę codziennie na jedną godzinę o kluczyk.

Właścicielka: A kiedy pan sobie życzy grać?

Gość. Grać? Nie, grać nie będę. Proszę o kluczyk między godz. 2 a 3, gdy odbywam swoją drzemkę poobiednią.

Edward Hoover -- Ginger Rogers

Szef G-Menów żeni się z popularną gwiazdą filmową

Sensacją dnia jest w Nowym Jorku wiadomość, że Edward Hoover, szef amerykańskich G-men (policji przeciwgangsterskiej) żeni się z amerykańską gwiazdą filmową Ginger Rogers.

Do życia amerykańskiej aktorki należy cykl skandalów i awanturniczych sensacji. To znaczy, do jej życia i do jej reklamy. Jeżeli chce mieć jakieś znaczenie, musi albo przejść po każdym szeregu przygód, albo mieć swego szantażystę, który stara się wymusić od niej kilkaset tysięcy dolarów, albo lepiej jeszcze kidnappera, aby przez kilka tygodni gazety mogły powtarzać jej nazwisko. Krótko mówiąc, musi umieć trzymać publiczność w odpowiednim napięciu.

Dlatego, gdy GINGER ROGERS — aktorka i tancerka z najruchliwszymi nogami na świecie — zawiadomiła policję o swej sprawie szantażu, nie uważano jej za zbyt poważną i przy puszczano, że za tym kryje się szablonowy pomysł szefa reklamy. W każdym razie trzeba było sprawę się zająć i przekazać ją, jako wypadek szantażu, policji przeciwgangsterskiej.

W ten sposób wielki „Eddy“ dostał sprawę w swe ręce. Pierwszym skutkiem było to, że obejrzał po raz pierwszy film z młodą, ładną reklamą, damą. Dostał do przekonania, że właści-

wie nie potrzebuje tak niezgrabnej metody i postanowił wszystkim damom z Hollywood dać nauczkę, aby nareszcie w przyszłości ustąpiło niepotrzebne fatygowanie policji.

Tego wieczoru, na który zbrodniarz rzekomo zapowiedział się u Ginger Rogers, EDWARD HOOVER kazał się, bez jakiegokolwiek przygotowania, zawieźć w swoim samochodzie do bungalowu pięknej tancerki i aktorki w Hollywood. Przypuszczał, że znajdzie najwyżej w okolicy bungalowu osobnika, opłaconego przez kierownika reklamy, o ile wogóle kogoś znajdzie. Kiedy samochód jego zatrzymał się przed domem, świsnęły mu nagle trzy kule rewolwerowe koło ucha. Hoover odpowiedział. Jednak nie udało mu się pochwycić zbrodniarza. Wyskoczył z samochodu przez płot do ogrodu aktorki i tu nareszcie zauważył drugiego człowieka, który uciekając wypadł z domu. Człowiek ten został zastrzelony. W ten sposób okazało się, że w danym wypadku naprawdę chodziło o bandę gangsterów, która groziła Ginger Rogers.

Amerykańska aktorka siedzia

ła znowu spokojnie przy herbatce, gdy Hoover wszedł.

— Czy mogę panu podać whisky? — zapytała bez ceremonii i bez wielkiej emocji, a Hoover nie mógł się powstrzymać od uwagi:

— Do diabła, ależ pani ma nerwy!

Edward Hoover w duchu przepraszał ją za podejrzenie, które na nią rzucił i był rad, że przybył na czas. I po raz pierwszy zerwał ze swoim przyzwyczajeniem, odesłał swoich ludzi do domu i towarzyszył Roger Rogers przez cały wieczór z tym skutkiem, że następnego dnia ogłoszono zaręczyny. Hoover jest wprawdzie człowiekiem, który dla żony swej ma tylko rzadko czas — dlatego też pierwsza żona z nim nie wytrzymała. Ale Ginger Rogers będzie z tego zadowolona, bowiem i ona ma wiele do roboty.

Życiorys jej jest osobliwy i dzisiaj oświetlają go w Ameryce wszechstronnie. Mając lat 19, była nauczycielką w małej, nędznej szkółce w Teksasie. Uczyła tylko dziewięć i dziesięcioletnie dzieci, co ją wyjątkowo nudziło. Nie była też piękna. Włosy jej miały niemożliwy kolor, twarz była zbyt długa, usta zbyt wielkie; tylko figura odpowiadała wymaganiom.

Pewnego dnia odbywał się w sąsiednim mieście prowincjonalnym konkurs taneczny. Ginger pojechała tam rowerem, gdy dzieci opuściły szkołę, aby wziąć udział w konkursie. Zgrabność jej przy tańcu wzbudziła uwagę. Miała swoisty styl — co nie było dziwne; przecież nauczyła się zupełnie sama tańczyć przy radiu. Zdobyła pierwszą nagrodę, mianowicie 800 dolarów i ją ko odpowiedz na to otrzymała od dyrektora szkoły wypowiedzenie posady.

W miesiąc później zdobyła pierwszą nagrodę w konkursie tanecznym w Filadelfii, po czym została zaangażowana do rewii na Broadwayu w Nowym Jorku. Zdolni fryzjerzy poprawili kolor włosów i fryzurę, lekarze i artyści szminki zajęli się jej twarzą i w rok po tym, jak biedna nauczycielka wiejska wygrała konkurencję taneczną, została zaangażowana do Hollywood za bajeczną pensję. Jej filmy taneczne, ekscentryczne i amerykańskie, nieco przesadne, ale nie złe, okrążyły prawie cały świat. Obecnie Ginger Rogers zostanie żoną największego stracha wzbudzącego człowieka w Stanach Zjednoczonych, żoną Edwarda Hoopera, człowieka z żelaznymi nerwami. Ameryka nazywa ją po przyszłym jej mężu: „Pani postrach gangsterów Nr. 1“.

Samochód bez biegów

Szybki start. -- Zmniejszone zużycie. -- Niska konsumpcja paliwa

Na odbywającym się obecnie kongresie „British Association“ (brytyjskie towarzystwo naukowe) w Cambridge, demonstrowano

SAMOCHÓD BEZ SKRZYNKI BIEGÓW I BEZ SPRZĘGŁA.

Wynalazek ten wywołał kolosalne zainteresowanie w przelosalne zainteresowanie w przemyśle samochodowym, ale zanim przeciętny automobilista przestanie zmieniać biegi i naciskać sprzęgło.

Wybitni inżynierowie spędzili w Cambridge całe popołudnie, jeżdżąc po ulicach w samochodzie bez biegów i sprzęgła.

Profesor F. C. Lea objaśniał wynalazek. Opisał próby dokonane samochodem, zaopatrzonym w hydro-kinetyczny przekładnik siły, który łączy skutecznie funkcje sprzęgła i skrzynki biegów, twierdząc, że nowy ten wynalazek przewyższa dotychczasowy mechanizm pod względem wydajności, prostoty, solidności, konstrukcji i kosztów.

„Nadto — powiedział — z powodu wyeliminowania tarcia zwalnia system transmisyj od wstrząsów i redukuje znacznie zużycie poszczególnych części.

Próby na drogach wykazały lepszą maksymalną szybkość, mniejsze zużycie paliwa oraz większą moc przy jeździe pod górę z dużym obciążeniem. — Zwłaszcza ta ostatnia cecha stanowi wielką korzyść dla ciężarówek, traktorów itp.

Wynalazek ten jest dziełem włoskiego inżyniera Pietro Salerni i został wypróbowany na przestrzeni 65.000 mil (przeszło 100.000 kilometrów).

Prof. Lea dodał, że zastosowanie przekracza dziedzinę automobilizmu i powinno objąć pojazdy wszelkiego rodzaju, po pędzane przez maszyny o wewnętrznym spalaniu zarówno benzyny jak i ciężkich olejów.

Prof. Lea oświadczył, że wynalazek ten powinien się przyczynić do większego bezpieczeństwa na drogach przez automatyczną regulację szybkości na zakrętach i przy jeździe pod górę. Niebezpieczeństwa powsta

CASINO

P. 4. 6. 8. 10

DANIELLE DARRIEUX

w szampańskiej pikantnej paryskiej komedii p. t.

MOJA PANNA MAMA

Wielki sukces

Święto Jesieni w Palestynie

Wyjazd 21 września

zł. 370

Wycieczka do Warny (Bułgaria)

Wyjazd 1 września

zł. 170

Miesięczna Wycieczka do Francji

Wyjazd w dowolnym terminie

zł. 350

Miesięczna wycieczka do Włoch

Wyjazd w dowolnym terminie

zł. 270

Zapisy i informacje:

POLTOUR

Polskie Biuro Podróży Sp. Akc.

LÓDŹ, TRAUĞUTTA 2.

TELEFON 107-86.

dotknięcie pedału akcelera-

ra. Prof. Lea, który sam jeździł tym samochodem z szybkością przeciętną 33 mil na godzinę, pokrywając przeszło 700 mil po drogach Anglii i wyżyny szkockiej, wyraził się o wynikach:

— Zdumiewająco małe zużycie benzyny — 21 mil na galon (około 11 l. na 100 km.), zredukowane zużycie opon i maszyny; szybsze przyspieszenie biegu na równinie i w górach, niż to jest możliwe samochodem, posiadającym zwykłą skrzynkę biegów i sprzęgło. Prawdziwą przyjemnością była jazda wśród ruchu londyńskiego. Jest tam wiele sposobności, przy których powstaje ryzyko dla kierowców, chcących uniknąć zmiany biegu, o czym wiem do brze, ponieważ od wielu lat prowadzę samochód.

Jeden z fachowców samochodowych pisze m. in.:

— Jeszcze sporo czasu zajmie fabrykantom zmiana urządzeń w fabrykach dla produkcji masowej wozów, wyposażonych w nowy system przekazywania siły. Przynajmniej rok potrwa, nim fabrykanci zajmą się nowym wynalazkiem, ponieważ teraz zajęci są produkcją swoich modeli na 1939 rok. Niewątpliwie jednak chętnie przystąpią do tej zmiany, bowiem samochód taki byłby stanowczo popularniejszy u większości automobilistów.

W odczycie radiowym prof. Lea powiedział: m. in., że nie chodzi o nowy typ samochodu, ale o nowy przekładnik, który może być zastosowany do każdego typu samochodu, przy użyciu tylko dwu pedałów, akceleratora i hamulców oraz warka do tylnej szybkości.

M. G.

GRAND-KINO

Pocz. 4. 6. 8. 10

Ostatnie dni!

OLYMPE BRADNA
GENE RAYMOND
LEWIS STONE

w wielkim filmie muzycznym

RAPSODIA

którego akcja rozgrywa się na tle słynnych motywów Chopina, Griega, Liszta i Moszkowskiego

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: H. Pastorowej, Łagiewnicka 96, J. Kahanego, Limanowskiego 80, J. Koprońskiego, Nowomiejska 15, M. Rozenbluma, Śródmiejska 21, M. Bartoszewskiego, Piotrkowska 94, L. Czyńskiego, Rokicińska 53, E. Zakrzewskiego i Ska, Kątna 54, I. Siniękiej, Rzgowska 59, S. Trawkowskiej, Brzezińska 56.

OSOBISTE. — W dniu wczorajszym powrócił z urlopu wypoczynkowego kierownik wydziału śledczego przy komendzie policji pow. łódzkiego podkomisarz Zygmunt Brylak.

Wczoraj powrócił z urlopu wypoczynkowego naczelnik wydziału ewidencji ludności zarządu miejskiego w Łodzi, p. Adam Wysocki i objął urzędowanie.

CHOROBY ZAKAZNE. — W tygodniu od 21 do 27 b. m. wydział zdrowia publicznego zarządu miejskiego w Łodzi zarejestrował 27 wypadków zachorowań na dur brzuszny, 13 na błonicę, 4 na błonicę, 4 na odrę, 4 na różę, 4 zakażenia połogowe, 121 zachorowań na czerwonkę i 5 wypadków pokąsania przez psy, podejrzane o wściekliznę.

DOM DLA CHRONICZNIE CHOROBYCH. — Na dzień 1 lipca r. b. w miejskim domu dla chronicznie chorych było ogółem 124 osób, w tym 20 mężczyzn i 104 kobiety. W międzyczasie przyjęto do zakładu 6 osób, opuściło zakład 5 chorych, pozostało zatem 125 chorych.

WALKA Z RAKIEM. — Wydział zdrowia publicznego informuje, że w okresie drugiego kwartału b. r. towarzystwo zwalczania raka skierowało 29 chorych do przychodni. Z tych do leczenia promieniami Roentgena odesłano 22 oraz 7 do leczenia radem.

P. wojewoda Józewski zlustrował szereg drobnych fabryk

W dniu wczorajszym p. wojewoda łódzki, Henryk Józewski, w towarzystwie naczelnika wydziału przemysłowego urzędu wojewódzkiego, inż. E. Głogowskiego i obwodowego inspektora pracy, inż. Skusiewicza, zwiedził cały szereg drobnych przemysłowych zakładów chałupniczych, mieszczących się przy ul. Al. Kościuszki 10.

Pan wojewoda zwrócił szczególną uwagę na warunki higieniczne pracy robotników w tych zakładach, polecając podniesienie poziomu warunków pracy.

Zkolei p. wojewoda zwiedził zakłady wykonawczy firmy Schultz przy ul. Zawadzkiej 16.

Żyjemy coraz taniej

Porównując ogłoszone przez Główny Urząd Statyst. wskaźniki kosztów żywności w miastach z roku bieżącego i ubiegłego, stwierdzić należy, iż życie w ośrodkach miejskich w Polsce, uległo znacznemu połamaniu. — Gdy w czerwcu r. z. wskaźnik kosztów żywności dla 209 miast w Polsce wynosił 53,6, w czerwcu r. b. obniżył się do 51,4. W 54 większych miastach liczących powyżej 25 tys. mieszkańców wraz z Zamościem, Baranowiczami i Bielskiem, wskaźnik kosztów żywności wynosił w czerwcu ub. roku 54, w czerwcu r. b. 51,7. W 155 mniejszych miastach obniżył się z 53 w roku zeszłym do 50,9 w czerwcu r. b.

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł, przeżywszy lat 75, nasz najukochańszy

ZYGMUNT LICHTENSTEIN

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z domu przedpogrzebowego nastąpi jutro, w środę, dn. 31 sierpnia 1938 r. o godz. 1-ej po poł. Pozostali w głębokim smutku

Żona, Dzieci i Rodzina

Roboty prowadzone w żółwym tempie
Rozkopane ulice, góry piasku i kamieni poważnie zagrażają bezpieczeństwu publicznemu

Pod przewodnictwem wicestarosty grodzkiego p. GIELCZYŃSKIEGO odbyła się w dniu wczorajszym konferencja poświęcona sprawie przyspieszenia terminów zakończenia robót publicznych prowadzonych przez zarząd miejski i szereg instytucji i przedsiębiorstw koncesjonowanych na terenie naszego miasta.

W konferencji wzięli udział pp. komendant policji na m. Łódź, insp. ELZESSER - NIEDZIEMSKI, przedstawiciele władz miejskich w osobach inż. LIPSKIEGO, WOJEWÓDZKIEGO I FILIPOWICZA, delegat KEŁ dyr. RING, przedstawiciel

tramwajów dojazdowych, płk. FOGEL, przedstawiciele elektrowni inż. WEINBERG I RAU, delegat gazowni miejskiej p. KASZYŃSKI oraz nac. straży ogniowej p. KOMAN.

Zebrani szeroko omówili niedociągnięcia, stwierdzone przy prowadzonych robotach publicznych w Łodzi, zagrażające w konsekwencji bezpieczeństwu publicznemu.

Dla dokładnego zorientowania się w sytuacji, zebrani udali się ze starostwa na zwiedzenie poszczególnych odcinków robót prowadzonych na ulicach Piotrkowskiej, Rzgowskiej, Au-

drzeja, Bandurskiego, Sienkiewicza i in.

Po lustracji wszyscy powrócili do gmachu starostwa grodzkiego, gdzie kontynuowano dyskusję.

Wskazano, że roboty prowadzone są bardzo niedbale i opieszale. Bezpłanowość jest często rażąca. Ulice są rozkopywane na całej szerokości jezdni, łącznie z chodnikami. W tym stanie rzeczy powstaje wielkie niebezpieczeństwo dla ludności. — Straż ogniowa i karetki pogotowia ratunkowego nie mogą przejeżdżać przez zapechane góry piasku, kamieni i materiałów budowlanych ulice, ani też do-

stać się do poszczególnych domów, położonych przy rozkopanych ulicach.

W wielu posesjach doły błotniste nie mogą być opróżniane wskutek niemożności dojazdów wozów.

W dyskusji wskazano następne trudności, jakie powstają wskutek zatarasowania arterii dla mieszkańców, wracających z lotnisk z rzeczami, oraz dla tych, którzy pragną zaopatrzyć się na zimę w węgiel, wzgl. w ziemniaki.

Podczas dyskusji podkreślono, że mimo, iż zbliża się szybko jesień, roboty nie są odpowiednio zaawansowane i że wobec tego należałoby je poważnie przyspieszyć.

Winę za chaos, panujący na rozkopanych ulicach, na których prowadzone są roboty ziemne i drogowe ponoszą głównie nadzory robót, którzy nie pomyśleli o opracowaniu planu kolejności i systemu organizacji robót.

Pan wicestarosta Gielczyński wezwał przedstawicieli magistratu i instytucji do jak najszybszego uporządkowania robót i przyspieszenia ich tempa.

Starosta Denys na lustracji

robót publicznych na terenie powiatu łódzkiego

Starosta powiatowy łódzki p. Denys, przeprowadził w dniu wczorajszym lustrację robót publicznych na terenie powiatu, stwierdzając naogół, że stan ich jest zadowalający.

Ulice Tuszyńska i Polska na Chojnach są już zabrukowane. Wzdłuż ul. Rzgowskiej urządzane są chodniki betonowe, trawniki i kwietniki. Ulica ta, chociaż znajduje się w najbardziej dawniej zaniedbanej dzielnicy, dzisiaj w wyglądzie swym nie ustępuje Al. Kościuszki w Łodzi.

P. starosta Denys zwiedził poza tym znajdujące się w budowie szosy: Konstantynów — Lutomierski oraz szosę brzezińską, która wyłożona zostanie kostką. Kostka jest już zwożona.

P. starosta przeprowadził jednocześnie lustrację sanitarną Chojen, których stan pozostawia jeszcze wiele do życzenia. W wielu wypadkach stwierdzono, że właściciele posesji przy ulicach Tuszyńskiej, Trębackiej, Piaskowej, Pryncypalnej, Dolnej, Grzybowej, Wesolej, Słowackiego i Bonifraterskiej

wylewają nieczystości ze swych posesji na jezdnię. Wydane zostało zarządzenie w sprawie ukarania winnych, wzgl. doprowadzenia ich do sądu starostwskiego.

Bank Kupiecko-Kredytowy Sp. w Łodzi, ul. Piotrkowska 29

przyjmuje wkłady i lokaty na najdogodniejszych warunkach i przy korzystnym oprocentowaniu.

Tajemnica wpłat ustawowo zagwarantowana.

Zjazd „Wici” zamknięty
Interesujący referat kierownika uniwersytetu wiejskiego, p. Solarza

Drugi dzień zjazdu związku młodzieży wiejskiej „Wici” rozpoczął się referatem kierownika uniwersytetu miejskiego w Gaci, Ign. Solarza.

P. Solarz w swoim referacie przedstawił tezę, iż trzeba dążyć do tego aby każdy człowiek miał swą ideę i program. Lepiej mieć do czynienia z przeciwnikiem ideowym, niż z człowiekiem bez żadnej idei, apatycznym i obojętnym na sprawy społeczne.

Przeciwnik ideowy wcześniej czy później przekona się o wyższości i potęgę naszej idei i dołączy się do naszych szeregów.

Musimy — mówił prof. Solarz —

wiedzieć jasno do czego dążymy. Kiedyś mówiono: Chcemy Polski. Dziś powiadamy: Chcemy Polski ludowej i sprawiedliwej.

Protokół lustracyjny złożył przedstawiciel centrali „Wici” p. Niecko. Sprawozdanie z działalności na terenie województwa łódzkiego złożył p. Ignar.

Następnie zarządzona została przerwa.

Po południu obradowały komisje: 1) oświatowo-programowa, 2) spółdzielczo-gospodarcza, 3) zdrowia i 4) kobiet.

Po uchwaleniu rezolucji i wyborze władz zjazd został w podniosłym nastroju zakończony.

KINO EUROPA
Dziś powtórzenie premiery! Najdowiejniejszy film sensacyjny **NAWRÓCONY GRZESZNIK** (BYŁEM GANGSTEREM...)

Burzliwe dalsze bylego króla podziemi, który postanowił być uczciwym, wzięte z prawdziwego życia... Realizacja: LLOYD BACON, twórca filmu „Fortancerki” Połączenie napięcia, emocji i żywiołowego humoru!!!

Działwa wraca do miasta
Zamknięcie kolonij i półkolonij letnich

W dniu dzisiejszym nastąpi uroczyste zakończenie sezonu kuracyjnego dla dzieci, przebywających w prewentorium miejskim w Łagiewnikach.

W prewentorium, które czynne było od maja r. b. przebywało w czterech turnusach 400 dzieci, w tym połowa dziewcząt i połowa chłopców. Dzieciom przybyło przeciętnie na wadze po 4 kg

Wczoraj zostały zakończone kolonie wypoczynkowe dla biednej działwy powiatu łódzkiego w Jedliczu. Na koloniach przebywało ogółem 370 dzieci. — Działwa miała przez cały czas

troskliwą opiekę. — Dzieciom przybyło przeciętnie na wadze po około 2 kg.

Oprócz tego zamknięte zostały wczoraj półkolonie w Konstantynowie (160 dzieci), w Rudzie Pabianickiej (160 dzieci), w Chojnach (360 dzieci), oraz w Aleksandrowie (160 dzieci).

Wczoraj nastąpiło zamknięcie kolonii wypoczynkowej dla dzieci pocztowców łódzkich w Utracie pod Łaskiem. Na kolonii przebywało około 100 dzieci w wieku od 6 do 12 lat. Uroczystość zamknięcia kolonii zaszczylił swą obecnością starosta łaski, p. Rosicki.

Konferencje w inspekcji pracy
Czy uda się zlikwidować zatarg w przemyśle dzianym?

W dniu wczorajszym, zgodnie z zapowiedzią odbyła się konferencja jednostronna w inspektoracie pracy z przedstawicielami związku zawodowego robotników przemysłu dzianego.

Omówiono dotychczasowe wyniki rokowań oraz sposoby zlikwidowania sporu w drodze polubownych pertraktacji, z tym, że wszystkie fabryki podciągnięte zostaną pod działanie układu zbiorowego.

Dziś odbędzie się konferencja jednostronna z przedstawicielami przemysłowców a w zależności od jej wyników, albo zwołana zostanie jeszcze jedna konferencja obustronna, albo rokowania zostaną przerwane i strony będą miały wolną rękę w dalszej akcji.

Robotnicy, gdyby pertraktacje nie przyniosły pozytywnych resulta-

tów, noszą się z zamiarem proklamowania strajku.

Dziś w inspekcji pracy rozstrzygnięta jest sprawa zatargu między związkiem transportowców i biurami ekspedycyjnymi.

Jak wiadomo, pracodawcy żądają, aby pracownicy zatrudnieni byli po godz. 7-ej wiecz., gdyż o tej porze, po zamknięciu sklepów, trwa jeszcze pełna praca, pracownicy natomiast wysuwają postulat pracy do godz. 7-ej, żądają ustanowienia delegatów itp.

Dotychczasowe rokowania nie dały rezultatu. Ponieważ strony nie zdradzają ochoty do ustępstw, nie jest wykluczone, że transportowcy proklamują strajk. Trzeba dodać, że obowiązujący dotąd układ zbiorowy został wypowiedziany przez przedsiębiorców.

Kontrolerzy sztydów wyruszyli na miasto

Wczoraj wyruszyli na miasto specjaliści kontrolerzy wydziału przemysłowego zarządu miejskiego w Łodzi, celem przeprowadzenia kontroli sztydów, oraz posiadanych uprawnień.

Wydział podatkowy informuje, że referat podatkowy o sztydach, reklam i anonsów zatwierdził 1,036 zawiadomień o zmianach, skierował do wywiadu 1.829 spraw.

W wyniku rozpatrzonej podań i odwołań umorzono wymiar w 122 sprawach, obniżono wymiar w 157 sprawach. Opracowano 69 wniosków na konisję do udzielania ulg podatkowych, opracowano i przesłano do rozpatrzenia urzędowi wojewódzkiemu 5 odwołań. Oddalono 65 podań.

Skonano ilustracji 104 obiektów reklamowych. Przeprowadzono dodatkowy wymiar 460 platinikom na sumę 9.020,65 zł. oraz wymierzono 16 platinikom podatek ryczałtowy w wysokości zł. 1.715,13. Trzem platinikom przyznano ulgi.

Sąd ukarał 19-tu żebraków

W dniu wczorajszym odpowiadało przed sądem grodzkim w Łodzi 19 osób za natrętną żebranię na ulicach Łodzi.

Sąd grodzki ukarał 11 żebraków po 2 tygodnie aresztu, resztę na przysusowy dom pracy.

Złoto leży na śmietnikach

Polska sprowadza rocznie za 20 milionów złotych smat. Lwia część tego przewoza przeznaczona jest dla przemysłu włókienniczego. Podobnie przedstawia się sprawa z żelazem, a więc starym żelazem, które w większości również sprowadzamy z zagranicy. Równocześnie marnuje się u nas w kraju bardzo duże ilości smat, papieru, odpadków, żelaznych, kości i t. p., tak, że na naszych śmietnikach leżą dosłownie miliony, złoto w postaci marnujących się surowców.

Na temat pełnego, racjonalnego wykorzystania odpadków mówić będzie przed mikrofonem rozgłośni łódzkiej rad. Mieczysław Kottoński dziś o godz. 17.00.

Wybory do rady miejskiej w Łodzi zarządzane zostaną w październiku na 11 lub 18 grudnia r.b.

Donosiliśmy już o odbytych w ubiegłym tygodniu naradach i zgromadzeniach przedwyborczych w naszym mieście. Są to, rzecz jasna, pierwsze jaskółki wyborcze, gdyż kampania zasadnicza rozpocznie się dopiero po ostatecznym zarządzeniu wyborów.

Narazie, jak zdołaliśmy się poinformować, miarodajne

czynniki w Łodzi nie posiadają jeszcze żadnych konkretnych instrukcji, dotyczących wyborów.

Mimo to jednak, w oczekiwaniu reskryptu, rozpisującego wybory, zarówno w urzędzie wojewódzkim, jak i w zarządzie miejskim czynione są przedwstępne do nich przygotowania.

Według wyjaśnień, pochodzących z dobrze poinformowanych kół, p. wojewoda łódzki, Henryk Józewski rozpisze wybory w Łodzi, niezwłocznie po otrzymaniu odnośnego pisma z min. spraw wewnętrznych, co nastąpić ma w październiku.

Z tego wynikałoby, że wybory samorządowe w Łodzi odbędą się jednocześnie z wybora-

mi w stolicy, t. j. w jedną niedzielę 11, lub 18 grudnia r. b.

W myśl nowouchwalonej przez izby ustawodawcze ustawy o ordynacji wyborczej do samorządu, głosowanie musi się odbyć w miastach, liczących ponad 60.000 mieszkańców 60-ego, a najpóźniej 72-go dnia po zarządzeniu wyborów.

Olbrzymia afera ubezpieczeniowa

Świetnie zorganizowana banda oszustów podpałała auta ciężarowe z ładunkiem, aby uzyskać premie asekuracyjne

Na czele szajki stał starszy przodownik policji i kilku kryminalistów

Władze śledcze wykryły olbrzymią aferę oszukańczą, która zasięgła swym obejmowała całą Polskę, a która przybiera obecnie rozmiary nie notowane dotychczas w kronikach kryminalnych.

Afera polegała na podpaleńiach, celem uzyskania premii asekuracyjnych. Palono głównie ciężarowe samochody wraz z ładunkiem, ale bywały wypadki, gdy podpalacze nie wahali się puścić z dymem wille, domy i fabryki.

Afera, w którą zamieszanych jest wiele osób z terenu całego kraju, wykryta została niedawno, po żmudnych obserwacjach

i wielu dochodzeniach. Obecnie śledztwo powierzono aż trzem sędziom śledczym, a nad całością czuwa jeden z wiceprokuratorów apelacji warszawskiej.

Szczegóły likwidowanej obecnie afery przedstawiają się sensacyjnie i śmiało mogłyby stanowić uto dla wielkiego romansu kryminalnego.

Jak ustalono, na czele bandy oszustów asekuracyjnych stał starszy przodownik policji Jan Stankiewicz, szef kancelarii komendy wojewódzkiej policji w Warszawie. Od niego wychodziły projekty i pomysły, on ułatwiał wykonanie mierz bardzo skomplikowanych przedsięwzięć

oszukańczych, natomiast finansowanie tych pomysłów należało do kupca podwarszawskiego Hirsza Zelikowicza.

Stankiewicz był swego czasu urzędnikiem komendy powiatowej policji w Białymstoku. Tu zetknął się przypadkowo z Zelikowiczem i do spółki postanowili dokonać szeregu oszustw, aby szybko zdobyć pieniądze.

Zaczął się w Białymstoku, początkowo na niewielką skalę. Towarzystwo ubezpieczeniowe wypłaciło bez zastrzeżeń polisy za dwa spalone samochody z bezwartościowym ładunkiem. To dało oszustom asumpt do dalszych, coraz zuchwalszych wy-

czynów.

Stankiewicz zaawansował. Zo stał przeniesiony do komendy wojewódzkiej w Warszawie. Te raz dopiero oszukańcza spółka nabrała „oddechu” i zaczęła działalność na szerszą skalę.

Do realizacji wielkich projektów potrzeba było ludzi. Szybko znaleziono chętnych. Banda powiększyła się o szofera Mendla Garbera z Białegostoku i właściciela łaskówki Władysława Rzepko (Wysokie Mazowieckie).

W każdy zamierzony występ wkładali szefowie bandy wiele pomysowości i sprytu, to też długo udawało im się działać zupełnie bezkarnie.

Stankiewicz przede wszystkim nawiązywał kontakt z komendantem posterunku policji, na terenie którego zamierzał działać. Stosował przy tym różne metody, wykorzystując swe stanowisko w policji i niejednokrotnie terroryzując podwładnych.

Następnie wyszukiwano członka nieznanego policji, na jego nazwisko kupowano beużyteczny już samochód - grat, ubezpieczano go wraz z ładunkiem na wysokie kwoty i wysyłano ciężarówkę w drogę.

Po drodze wydarzał się wypadek. Auto stawało w płomieniach, ładunek ulegał zniszczeniu. Komendant posterunku urzędował, stwierdzał nieszczęśliwy wypadek, towarzystwo ubezpieczeń wypłacało premię!

Stankiewicz, człowiek bezsprzecznie zdolny, umiał się wkraść w łaski swych przełożonych. Swoją bezczelność posuwał tak daleko, że plany wypraw układał wraz z Zelikowiczem w... swoim gabinecie w komendzie policji.

W orbitę swojej działalności Stankiewicz potrafił wciągnąć wiele osób z pośród sfer urzędniczych, m. in. Kazimierza Otmar-Sztajna, oskarżonego obecnie o współdziałanie z bandą.

W toku dochodzenia, jakie toczy się obecnie, wyszło na jaw, że banda dokonała szeregu podpaleń w okręgu podwarszawskim i innych miastach. Wywołano pożary wili, domów i fabryk. W każdym wypadku udało się oszustom podjąć wysokie ubezpieczenia.

Dochodzenie zatacza coraz szersze kręgi. Obecnie już w więzieniu przebywa kilkanaście osób, w tej liczbie znani kupcy i fabrykanci obok metłów społecznych, karanych już za kradzieże i rozboje.

Sztab bandy został osadzony za kratkami. Uciekł tylko Garber, który uprzednio jeszcze zasądzony na 2 lata więzienia za sutenerstwo, zdołał zbiec przed osadzeniem w więzieniu przy pomocy Stankiewicza i Zelikowicza.

Kupiectwo żydowskie na F.O.N.

Sprzęt wojenny zostanie uroczyście wręczony Wodzowi Naczelnemu

Sekretariat komitetu wykonawczego zbiórki na F. O. N. żydowskich organizacji kupieckich, mieszczący się w lokalu Centr. Stow. Kupców i Przemysłowców (Piotrkowska 10) rozesał ostatnio okólnik do zrzeszonego kupiectwa żydowskiego w Łodzi w sprawie proklamowanej zbiórki.

W okólniku tym sekretariat nadmienia, iż wódz Naczelny Marszałek Edward Śmigły - Rydz rzucił na sto dobrożenia armii i wezwał do realizacji tego wielkiego dzieła wszystkich obywateli polskich.

Hasło to nie może przebrzmieć bez echa i znaleźć winno szczególnie silny odzew wśród kupiectwa żydowskiego, które niejednokrotnie wykazywało swoje uświadomienie obywatelskie i ofiarności na cele obrony państwa.

Kupiectwo żydowskie musi zdobyć się na jaknajwiększy wysiłek, by wykazać, że mimo nieprzebiegającej w środkach akcji antysemitkiej, było, jest i pozostanie elementem państwowo - twórczym, gotowym do ponoszenia jaknajwiększych ofiar, krwi i mienia na rzecz obrony państwa.

Obowiązek ten ciąży w pierwszym

rzędzie na kupiectwie zrzeszonym, które musi przykładem swym świecić innym, drogą poparcia zainicjowanej akcji, mającej zadokumentować obywatelskie stanowisko kupiectwa żydowskiego wobec istotnych potrzeb państwa, a w szczególności armii, będącej gwarantką niepodległego bytu państwa.

Rada naczelna kupiectwa żydowskiego objęła kierownictwo akcji zbiórkowej na terenie całej Polski, a ufundowany przez kupiectwo żydowskie sprzęt wojenny zostanie uroczyście wręczony Wodzowi Naczelnemu.

Żydowskie stowarzyszenia kupieckie w Łodzi nie wątpią, że wszyscy zrzeszeni bez wyjątku spełnią ciężary na nich obowiązujące drogą jaknajbardziejego składania ofiar na cele dobrożenia armii.

Nowy rocznik 1931

10.200 dzieci przybywa szkolnictwu powszechnemu

Wydział oświaty i kultury zarządu miejskiego w Łodzi informuje, że w ewidencji biura komisji powszechnego nauczania w miesiącu kwietniu b. r. było 84.173 dzieci w wieku obowiązku szkolnego.

W publicznych szkołach powszechnych uczyło się wogóle

73.644 dzieci. W szkołach prywatnych średnich i w domu pobierało naukę 12.999 dzieci; na odroczenia i zwolnienia przypadało 1.063 dzieci.

Nowy rocznik 1931 liczyć będzie około 10.200 dzieci, a więc będzie liczebnie słabszy od odpadającego 1924, który liczył 13.293 dzieci, a więc prawie o 3.000.

W jakim stopniu zaznaczy się to zmniejszenie ogólnej liczby dzieci w wieku obowiązku szkolnego na stanie liczebnym dzieci w publicznych szkołach powszechnych, nie da się jeszcze ustalić w chwili obecnej; dopiero liczby powakacyjne wskażą liczbę dzieci, pobierających naukę poza publicznymi szkołami powszechnymi oraz dzieci, będących poza obowiązkiem szkolnym, a kontynuujących naukę w tych szkołach.

KOMUNIKAT.

Stow. Kultur - Liga urządza w środę, 31 b. m. o godz. 9.30 wiecz. w Teatrze Kameralnym, Cegielniana 27, pożegnalne przedstawienie ulgowe komedii muzycznej p. t.

„JEGO WYMARZONY SEN” z P. Bursztajem i L. Lux w rolach tytułowych.

Bilety od 54 gr. już do nabycia w Kultur - Lidze, Zachodnia 68, od 10-2 i 5-10 wiecz. a w dniu przedstaw. w kasie teatru.

Druga Młodość

...Kobieta, którą wielka miłość uczyniła znów młodą i zdobywcą!!!

4 września jedziemy do Warszawy pociągiem popularnym na D.W.R.

Wojewódzki komitet radiofonizacji kraju w Łodzi wraz z ligą popierania turystyki zorganizował specjalną wycieczkę pociągiem popularnym z Łodzi na wystawę radiową w Warszawie.

Wycieczka wyruszy w niedzielę, dnia 4 września o godz. 6.37 rano z dworca Łódź - Fabryczna. Wyjazd pociągiem popularnym do Warszawy z powrotem do Łodzi nastąpi tegoż dnia o godz. 19.50. Koszty przejazdu pociągiem popularnym w obie strony wraz z bezpłatnym wejściem na wystawę wynoszą 6 zł. 60 gr.

Karty kontrolne na pociąg popularny do Warszawy są od dziś do nabycia w kasie biletowej Łódź - Fabryczna oraz w biurach podróży „Orbis” i Wagons Lits.

Należy zaznaczyć, że uczestnikiem wycieczki pozostawiono swo-

bodę co do zwiedzenia dorocznej wystawy radiowej, tak, że każdy z uczestników będzie mógł ją zwiedzić o porze najbardziej mu odpowiadającej. Kupon wejścia na wystawę radiową, dołączony do karty kontrolnej na pociąg popularny, musi być wymieniony w kasie wystawy bez żadnej dopłaty.

Doroczna wystawa radiowa w Warszawie posiada cały szereg atrakcji, a między innymi uczestnicy wycieczki będą mieli możliwość przyjrzenia się kulisom pracy programowej oraz znajdą jedyną okazję utrwalenia swego głosu na płycie gramofonowej, którą następnie mogą nabyć na własność.

Wycieczka zatem jest jedyną okazją obejrzenia ciekawych i niecodziennych atrakcji wystawy radiowej.

Wczoraj w Łodzi...

39-letni Władysław KUBIAK (Trebacka 65) manipulował przy rewolwerze. Padł nieoczekiwanie strzał. Kula uderzyła przy kręgosłupie. Bandy padł, zalewając się krwią. Kubiaka przewieziono do szpitala św. Józefa, gdzie zmarł.

Na ul. Pabianickiej na Artura GEBLERA (gen. Różyckiego 5) napadł Józef Pliszka (Sokola 19) i nożem zadał mu kilka ran w kark i plecy.

Na ul. Brzezińskiej zasłabł nagle i padł nieprzytomny robotnik Władysław MATUSZEWSKI (Towiańskiego 12). Chorego wniesiono do pobliskiej apteki i wezwano pogotowie, jednak przed przybyciem lekarza Matuszewski zmarł. Zwłoki przewieziono do prosektorium.

W mieszkaniu własnym w Rudzie Pabianickiej przy ul. Zagłoby 12 została pobita tępym narzędziem i odniosła rany łuczono głowy i twarzy 38-letnia Tekla ZUK. Rannej udzielił pomocy wezwany lekarz pogotowia.

Przy ul. Starosikawskiej 11 popełnił samobójstwo przez powieszenie 52-letni Antoni SNOBKOWSKI.

W czasie nieobecności domowników Snopkowski powiesił się na sznurze, umocowanym do haka w ścianie.

Gdy spostrzeżono samobójcę i odcięto go od sznurka, nie żył już. Przybyły lekarz pogotowia P. C. K. ograniczył się do stwierdzenia zgonu desperata.

Przyczyna samobójstwa narazie nie ustalona.

W dniu wczorajszym w godzinach rannych na ul. Andrzeja 3 na terenie prowadzonych obecnie robót nad przebudową jezdnii wydarzył się wypadek. Mianowicie koł wpał do wykopu pod szynami tramwajowymi, a ponieważ robotnicy nie mogli go wyciągnąć, wezwano V pluton straży pożarnej, który przy użyciu lin wydobyl uwiecznionego konia.

Z ekspedycji ROTBANDA, mieszczącej się przy ul. Sienkiewicza 28 w czasie transportowania na ul. Kilińskiego 85 towaru dwaj złodzieje skradli kołdry watawane.

Sprawców kradzieży zatrzymano. Okazali się nimi Władysław BRESS zam. przy ul. Rzgowskiej 3 i Tomasz CZERNIEWSKI, zam. przy ul. Żytniej 8. Obu przekazano do dyspozycji władz sądowych.

W mieszkaniu Stanisława Szalka przy ul. Franciszkańskiej 149 w czasie libacji wynikła bójka, przy czym zginęła Maria WOLNICKIEJ (Okopowa 26) portmonek z 80 zł. W czasie bójki zostali pobici Stanisław SZALEK, Jan SZALEK, zam. w Zgierzu przy ul. Jagiellońskiej 8a, Jan WASIAK, zam. przy ul. Okopowej 26, Stanisław SZCZEPANIAK, zam. przy ul. Marynarskiej 101 i Józef GRZYBOWSKI, zam. we wsi Nowe Moskule gm. Srebrna. Wszystkich poranionych opatrzył lekarz pogotowia i pozostawił na miejscu. Policja zarządziła dochodzenie.

Na ul. Zgierskiej 46 został najechany przez samochód Władysław PRZYBYSZEWski, zam. przy ul. Piwnej 47. Przybyszewski odniósł ogólne obrażenia ciała.

Sąd starościnski skazał:

Jana MULLERA (Główna 46) za leczenie chorych przy pomocy ziół, bez uzyskania odpowiedniego zezwolenia na 300 zł. grzywny z zamianą na 30 dni aresztu.

Józefa PLISZKA (Sokola 19) i Bolesława WŁOSIAKA (Piękna 29) za awantury w stanie podchmielonym przy zbiegu ul. Pięknej i Wólcząskiej i zaczepianie przechodniów, pierwszego na 1 miesiąc aresztu, drugiego na 3 tygodnie. Obaj zostali aresztowani.

Mieczysława PAWLAKA (Nowozarawska 13) i Tadeusza JEZIERSKIEGO (Południowa 30) za opilstwo, awantury, strzelanie na ulicy ze straszaka i grożenie przechodniom, pierwszego na 3 dni, drugiego na 2 dni bezwzględniego aresztu.

TEATR I MUZYKA

TEATR LETNI

Dziś i dni następnych o 9-ej w. „Złoty wiek rycerstwa”.

W sobotę wchodzi na afisz teatru Kameralnego kapitalna sztuka Władzimirza Perzynieckiego „Aszantka” w reżyserii byłego dyrektora łódzkiego teatru Miejskiego Karola Borowskiego. W roli tytułowej wystąpi świeżo zaangażowana artystka Halina Doree.

TEATR KAMERALNY

Dziś oraz jutro o godz. 9.50 bezwzględnie ostatnie przedstawienia komedii „Jego wymarzony sen”.

Ofiary

złożone w administracji „Głosu Porannego”

Kolonistki gimn. M. Hechsteinowej na kol. T. O. Z-u zł. 20.—

Napad na peryferiach miasta

Kto zrabował właściciela sklepu torebkę z 200 zł.?

Wczoraj około godz. 3-iej po poł. władze śledcze w Łodzi po wiadomościach zostały o **zuchwałym napadzie rabunkowym, do konyanym na peryferiach miasta.**

Niezwłocznie na miejsce wyjechali przedstawiciele wydziału śledczego z nadkom. **POLLA KIEM** na czele.

Zameldowanie o napadzie złożyła Mieczysława **MIROWSKA**, mieszkanka osady Pabianka w Radogoszczu pod Łodzią, właścicielka niewielkiego sklepu spożywczego.

Na ławie oskarżonych

Przejechał na śmierć człowieka jadąc w stanie nietrzeźwym na zabawę do Łodzi

W kwietniu r. b. na przedmieściu Tuszyńska wybuchł pożar. Wraz ze strażą ogniową udał się na ratunek syn miejscowego aptekarza Karol Henryk **ENDE**, który do swego samochodu zabrał komendanta straży i jeszcze kilka osób. Po ugaszeniu ognia Ende zaproponował swoim towarzyszącej wspólną kolację. Wypił większą ilość alkoholu, po czym postanowiono pojechać do Łodzi na „poprawiny”.

Ende siedział przy kierownicy. Auto pomknęło po autostradzie i gdy znalazło się na ulicy Rzgowskiej napotkało na swej drodze wóz wieśniaka Tadeusza **WOLONKA**, na którym poza właścicielem, jechał jego

śluga Józef **DROBIK**.

Ende, który na skutek nadmiaru alkoholu niezbyt pewnie czuł się przy kierownicy, wpadł na wóz **WOLONKA**.

Wóz został rozbity, **Drobik spadł na szosę i dostał się pod koła samochodu, doznając ciężkich obrażeń całego ciała.** — Przewieziony do szpitala, wkrótce zmarł.

Wczoraj Ende stanął przed sądem oskarżony o spowodowanie śmierci. Tłumaczył się, że nie był pijany, a wypadek powstał wskutek defektu w kierownicy.

Sąd nie dał wiary temu tłumaczeniu i skazał **Endego** na 10 miesięcy więzienia.

Nadużycia i malwersacje w zarządzie miejskim Konstąntynowa

Przed sądem okręgowym stanął były urzędnik w zarządzie miejskim Konstąntynowa Czesław Jan **FISIĄK**, oskarżony o nadużycia i malwersacje. — Fisiak przydzielony był do referatu Funduszu Pracy i do jego obowiązków należało sporządzanie list wypłat, rejestrowanie bezrobotnych, wypłata zasiłków itp.

Na tym stanowisku Fisiak

Na więzienie i Koronowo skazano niepoprawną parę złodziejską

Przed sądem grodzkim stanął wczoraj Boruch **KRÓL**, zawodo wy kieszonkowiec, uprzednio karany już kilkakrotnie.

W lipcu b. r. Król skradł z torebki Anieli **SŁOWIŃSKIEJ** na ulicy Piotrkowskiej 15 zł. — Kradzież została spostrzeżona i Króla ujęto, jednak zdążył on już portmonek oddać swemu współnikowi.

Wczoraj skazany został na 2 lata więzienia.

Pijana szantażystka Gorszące sceny w sądzie

W swoim czasie zostali aresztowani pod zarzutem kradzieży cukru na szkodę firmy „Kostka” **M. GOLDSTEIN** i **SZ. WINTER**. Sprawa ich miała się odbyć w sądzie grodzkim, ponieważ jednak w międzyczasie Winter zesłany został do Berezy, proces został odroczony. — Wczoraj sprawa znalazła się ponownie na wokandyzle sądowej.

Jako główny świadek zeznawać miała Regina **MATUSZCZAK**. Przybyła ona jednak do sądu kompletnie pijana, na skutek czego doszło do gorszących scen. Matuszczakówna została aresztowana na sali sądowej i ukarana doraźną grzywną w wysokości 100 zł. z zamianą na

zdefraudował ponad 2.200 zł., sfalszował dokumenty i dopuścił się szeregu innych nadużyć.

Na rozprawie oskarżony nie przyznał się do winy, oświadczając, iż nadużycia popełnione zostały w okresie, gdy ktoś inny prowadził kasę.

Do sprawy powołano ponad 30 świadków. Dziś zapadnie wyrok.

Na tej samej sesji odpowiadała Marianna **NOWAK**, poprzednio już 8 razy karana za kradzieże, która z mieszkania domu przy ulicy Wólcząskiej 43 skradła garderobę wartości 200 zł., jednak została w ostatniej chwili ujęta. Z uwagi na jej dotychczasową karalność, Nowakówna skazana została na 2 i pół roku więzienia i osadzenie w zakładzie dla nieoprawnych przestępców w Koronowie.

Nowa taksa aptekarska obowiązywać będzie od 10 września

Dowiedujemy się, że już od 10 września r. b. obowiązywać będzie nowa taksa aptekarska. Obniżą się ceny specyfików, zmniejszą zysk na wodach mineralnych i opatrunkach o 25 procent oraz wprowadza specjalną taksę dla ubogich, obejmującą pewną ilość najczęściej

używanych leków, skalkulowanych po cenach kosztu produkcji. Wszystkie apteki winny do 10 września r. b. przedstawić odpowiednim władzom do zatwierdzenia nowe cenniki na specyfik.

Napastnicy zbiegli, zabierając łup. Nie zdążyli natomiast zabrać zegarka.

Gdy się ocknęła, przy pomocy przechodniów dojechała do miasta i tu złożyła zameldowanie.

Mirowska została dokładnie przepytana o szczegóły napadci. Policja wszczęła dochodzenie.

Ponieważ w całej sprawie jest jeszcze wiele niejasności, ograniczamy się do zanotowania przebiegu zajścia w relacji poszkodowanej. Dalsze szczegóły przyniesie dochodzenie, prowadzone osobiście przez nadkomisarza Pollaka.

Czy nie za późno?

Dopiero w najbliższym numerze „Dziennika urzędowego ministerstwa oświaty” ma się ukazać wykaz obejmujący podręczniki dla klasy I-ej liceów, natomiast dla klas II wykaz obejmujący te tylko podręczniki, których oceny ministerstwo dotychczas otrzymało.

Należy wyrazić obawę, czy te spisy nie zostały ogłoszone za... wcześniej... Przecież do rozpoczęcia roku szkolnego jest jeszcze kilka dni czasu!

Skrzynka do listów

Wielce Szanowny Panie Redaktorze!

Upierzchnie proszę Szanownego Pana Redaktora o łaskawe umieszczenie poniższego oświadczenia na łamach Jego poczytnego pisma:

W numerze 220 „Słowa” z dn. 13 sierpnia b. r. ukazał się artykuł, pióra p. Władysława Studnickiego p. t. „Parę słów o propagandzie filozofskiej”, pełen niesłychanych ataków na moją osobę z racji wydania przeze mnie książki p. t. „Czechosłowacja jest przygotowana”.

Z powodu nieobecności w kraju artykuł p. Studnickiego przeczytałem dopiero po powrocie, tak, że wcześniej nie mogłem nań odpowiednio zareagować. — Poziom jak również forma artykułu p. Studnickiego wykluczają możliwość jakiegokolwiek dyskusji, pozostaje mi więc stwierdzić, że p. Studnicki postąpił niezgodnie z etyką dziennikarską i skierować sprawę do sądu dziennikarskiego.

Łącząc wyrazy poważania, dziękuję zgóry W. P. Redaktorowi za umieszczenie powyższego.

Włodzimierz Lencki.

Warszawa, 27 sierpnia 1938 r.

RADIO

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

- 6.20 Muzyka z płyt i gimnastyka
- 7.15 Koncert poranny w wyk. orkiestry
- 12.03 Audycja południowa
- 13.45 Fragmenty z oper G. Rossiniego i Giordano (płyty)
- 14.20 Muzyka obiadowa (płyty)
- 15.15 Reportaż z obozu szybowcowego harcerzy — audycja dla dzieci starszych
- 15.45 Wiadomości gospodarcze
- 16.00 Koncert w wyk. orkiestry symfonicznej
- 16.45 Od Tatr do stratosfery — opowiadanie
- 17.00 „Złoty leży na nlicy” — pogadanka red. M. Koltońskiego
- 17.15 „Manewry” — piosenki żołnierskie w wykonaniu chóru Juranda — (płyty)
- 17.35 Wiersze Tadeusza Sarnieckiego — recytacje
- 18.00 Żółw — pogadanka
- 18.10 Recital Mieczysława Szaleckiego (altówka)
- 18.45 „Bez tytułu” — fragment z powieści Kraszewskiego
- 19.00 Recital śpiewaczy Drabika
- 19.20 Pogadanka aktualna
- 19.30 „Humor i piosenka” — koncert rozrywkowy
- 20.55 Pogadanka aktualna
- 21.00 Życie kulturalne
- 21.10 Muzyka z płyt
- 22.25 Koncert rozrywkowy w wyk. łódzkiego kwartetu Schrammla

AUDYCJE ZAGRANICZNE LONDYN (342)

- 20.00 Symfonia D-dur i Koncert fortepianowy B-dur Mozarta, Aria i Symfonia „Oxford” Haydna
- PARYŻ (432) i STRASSBURG (549)
- 20.30 „Mignon” — opera Thomasa KOENIGSWUSTERHAUSEN (1571)
- 20.15 Cassation B-dur i Symfonia A-dur Mozarta
- 23.00 Symfonia „Z Nowego Świata” — Dworzaka, Uwertura Schillingsa, Koncert fortepianowy D-dur Mozarta, „Mackbeł” B. Straussa
- BERLIN (356)
- 19.00 „Fidelio” — opera Beethovena
- BUDAPESZT (559)
- 20.00 „Gejsza” operetka Jonesa
- RZYM (420)
- 21.40 Trio fortepianowe D-dur Beethovena
- MEDIOLAN (368)
- 21.00 „Gioconda” — opera Pucciniego

OTO

FILM

który w chwili obecnej jest największą atrakcją stołecznych europejskich

CZARDASZ

Uroczą, melodyjną komedią o milionowej wystawie!

W r. gł.

najpiękniejsza i najpoważniejsza gwiazda ekranu

„Królowa najzgrabniejszych nówek”

June Knight

król komików

SZÖKE SZAKALL

rasowy amant

MICHAEL BARTLETT

Wkrótce!

„PALACE”

Ekonomika wojenna

W swej książce „Zmierzch czy odrodzenie liberalizmu” pisze prof. Ferdynand Zweig:

„Upadek liberalizmu po wojnie — to przede wszystkim upadek systemu pokojowego, to zwycięstwo militarystyki, a co za tym idzie i socjalizmu wojennego.

Powiada się „inter arma silent leges”. Należałoby dodać „et principia oeconomiae”, t. j. zasady nauki o bogactwie, tak silnie z liberalizmem związane. Tam, gdzie zjawia się żołnierz, tam odchodzi ekonomista”.

Wprawdzie przyczyn upadku liberalizmu jest dużo i w znacznej części tkwią one w samej naturze ustroju kapitalistycznego, zwłaszcza w jego formie hyperkapitalistycznej, słusznie jednak podkreśla prof. Zweig zjawisko polegające na militarystyce życia gospodarczego państw współczesnych. Militarystyce, dotyczącej zresztą i wszystkich innych przejawów życia państwowego, a nawet społecznego. Ta militarystyka osiąga maksimum napięcia w krajach t. zw. totalistycznych, jak Niemcy, Włochy lub Rosja sowiecka, której słynna pięciolatka była przede wszystkim nastawiona na potrzeby ewentualnej wojny. Militarystyka życia gospodarczego jest jednakże faktem również w krajach nietotalistycznych, wprawdzie w słabszym stopniu. W krajach tych ta militarystyka gospodarki postępuje jednak co raz bardziej naprzód, w myśl klasycznej zasady „si vis pacem, para bellum”. Termin militarystyki używamy w sensie szerokim, rozumiejąc pod tym nie tylko specjalnego ducha, wnoszonego do gospodarki, lecz sam fakt co raz szerszego uwzględnienia potrzeb obrony narodowej względnie wojny za borczy.

Pod tym ostatnim względem, pod względem wyścigu zbrojeń i co raz większej rozbudowy przemysłu wojennego, militarystyka gospodarki wywarła duży wpływ na poszczególne gospodarki narodowe i przez szereg lat była właściwie pewnego rodzaju kłapą bezpieczeństwa w okresie ostrego kryzysu gospodarczego. Przeciwnie właśnie przemysł wojenny, właśnie co raz bardziej potęgujące się zbrojenia dały możliwość narodom znacznego zahamowania bezrobocia, które bez tego przyjęłoby rozmiary wręcz katastrofalne.

To nakreślenie koniunktury przy pomocy produkcji na cele wojny, gospodarczo rujnujące, ma naturalnie, jak i wszystko pod słońcem, swe granice.

Najbardziej wyraźnym, można powiedzieć klasycznym przejawem militarystyki gospodarki państw współczesnych, jest dążenie do samowystarczalności za wszelką cenę, do autarkii *coute que coute*. Jak już mieliśmy okazję to stwierdzić, autarkia jest bardzo niszcząca, prowadzi do przerażającej pauperyzacji mas, a jednocześnie do podbojów, grozi nową pożogą światową, która — jak i jej poprzedniczka — miałaby gospodarczo opłakane skutki zarówno dla zwycięzców, jak i zwyciężonych.

Tak czy inaczej od szeregu lat świat żyje pod znakiem niebezpieczeństwa wojny, pod znakiem Marsa; w jednych państwach — totalistycznych — ma to miejsce aktywnie, czynnie, niemal „heroicznie”, w drugich — biernie, *par force*, pod przymusem okoliczności, stwarzanych przez ewentualnych przeciwników.

Ta militarystyka życia gospo-

darczego ma tym głębszy wpływ, iż wbrew klasycznej, liberalnej, humanistycznej koncepcji Rousseau, wojna współczesna nie jest walką państw, lecz walką narodów, w której w ten lub inny sposób biorą udział nie tylko armia walcząca, lecz i t. zw. tyły, których rola staje się tym większa, iż wojna współczesna jest wojną totalną i t. zw. potencjał wojenny odgrywa w niej, w miarę zmian w technice wojennej, coraz znaczącą rolę. To też bardzo ważną sprawą jest nie tylko stan przygotowania wojennego bezpośrednio w chwili wybuchu wojny, lecz stopień zdolności produkcji danego kraju, zwłaszcza produkcji bezpośrednio lub pośrednio przeznaczonej na potrzeby wojny już w toku walki, a to tym bardziej, iż przewidywana konsumpcja wojenna w ewentualnym światowym konflikcie zbrojnym byłaby bez porównania większa, niż to miało miejsce w ostatniej wojnie światowej.

Prof. Ferdynand Zweig pisze: „tam gdzie zjawia się żołnierz, tam odchodzi ekonomista”. Twierdzenie to jest słuszne, o ile ma się na myśli t. zw. „kapralizację”, swego rodzaju biurokratyzację wojskową. Jednakże nie można w tym widzieć głównego przejawu militarystyki. Stanie się to jasne, gdy sobie uprzytomimy, iż kierownikami gospodarki wojennej byli cywile, jak Walter Rathenau w Niemczech lub Albert Thomas we Francji.

Jak głęboki wpływ ma militarystyka na gospodarkę, jak poważne są problemy z nią związane, widać z tego, iż ekonomika wojenna stała się specjalną dyscypliną, niemal odrębną nauką.

Pisze o niej sam prof. Zweig w nr. 65-66 dwutygodnika „Polityka Gospodarcza”. Podkreślając znaczenie i wagę ekonomiki wojennej, prof. Zweig w swym artykule pisze:

„Nowa ta nauka oddaje już dziś poważne usługi krajom systematycznie i metodycznie przygotowującym się do warunków wojny. Rozwiewa ona szereg złudzeń i fikcji, uczy nowych nastawień, wskazuje na możliwości, które przed tym pozostawały w cieniu. W wielu wypadkach dokonuje rewizji niektórych pojęć i poglądów, głęboko zakorzenionych i ogólnie przyjętych, które jednak w świetle współczesnej rzeczywistości straciły swój walor”.

Oto kilka zrewidowanych poglądów, które znajdujemy w omawianym artykule prof. Zweiga.

Najlepszym przygotowaniem do wojny ma być nie rozbudowa rynku wewnętrznego, lecz eksport, który wedle ekonomiki wojennej stanowi rezerwę produkcyjną. P. Zweig pisze:

„Eksport pozwala w czasie pokoju na utrzymanie dodatkowej zdolności produkcyjnej, która w czasie wojny natychmiast zwalnia się na cele wojenne. W regule zaleca się nawet eksport broni i materiałów wojennych, uznając to za najtańszą formę utrzymania wysokiej zdolności produkcyjnej przemysłów wojennych na koszt zagranicy. Eksport broni pozwala na wyzbycie się starego demobilu, a zaopatrzenie się w nowy sprzęt wojenny. Dziś proces starzenia się sprzętu wojennego jest bardzo szybki ze względu na gwałtowne tempo postępu techniki wojennej...”

Tak samo i eksport środków aprowizacyjnych pozwala na utrzymanie wysokiej zdolności produkcyjnej w tym zakresie ponad potrzeby konsumpcji pokojowej. Utrzymuje się w ten sposób nadwyżkę produkcyjną, która w czasie pokoju wyrzuca się za granicę, a która w czasie wojny zwalnia się natychmiast na potrzeby dodatkowej konsumpcji”.

Inną tezę ekonomiki wojennej jest prymat przemysłu dóbr produkcyjnych, a nie dóbr konsumcyjnych.

„Dozbrajanie kraju — pisze profesor Zweig, streszczając poglądy teoretyków ekonomiki wojennej, — to przede wszystkim akcja rozbudowy dóbr produkcyjnych. — Wszystkie kraje forsownie dozbierają się, rozwijają przemysł dóbr produkcyjnych, a im więcej jest udział produkcji dóbr wytwórczych w ogólnym produkcie społecznym, tym wyższy jest stopień przygotowania wojennego kraju...”

Powstaje paradoks z punktu widzenia ekonomiki pokojowej, że ludność więcej pracuje a mniej spożywa bo pracuje przede wszystkim na cele tworzenia rezerw produkcyjnych, (eksportu) rezerw kapitałowych, rezerw aprowizacyjnych i towarowych”.

Ciekawą jest również dokonana przez ekonomikę wojenną rewizja poglądu na rolę kołobieżności Trzeciej Rzeszy.

„Doświadczenia wielkiej wojny wykazały, że przemysły, które przed wojną zatrudniały największą liczbę kobiet, np. przemysł włókienniczy, oddawały największy procent żołnierzy armii, natomiast przemysły, które nie zatrudniały kobiet, musiały zatrzymać wszystkich pracowników w drodze reklamacji. Przygotowanie przemysłu do wojny wymaga przede wszystkim większego zatrudnienia kobiet, ich zawodowego szkolenia i podniesienia ich przygotowań fachowych.

Rozumie to dobrze Anglia, która już dziś sprawie zawodowego szkolenia kobiet poświęca baczną uwagę, udając sobie z tego sprawę, że ciężar pracy zawodowej zarówno w komunikacji, jak w przemyśle, handlu, rzemiośle i hutnictwie, a także w urzędach w czasie wojny spocznie przede wszystkim na barkach kobiety”.

Jak wiadomo w Sowietach udział kobiet we wszystkich gałęziach życia gospodarczego i społecznego jest bardzo wysoki. Niemcy nazistowskie zaczęły od programowego wycyfrowania kobiet z przemysłu, lecz,

NOTOWANIA BAWELNY

LIVERPOOL.
Otwarcie z dn. 29. 8.
październik 4.55, styczeń 4.64, marzec 4.68, maj 4.71, lipiec 4.72.

BREMA
Otwarcie z dn. 29. 8.
październik 9.43, gruzdziej 9.62, styczeń 9.73, marzec 9.84, maj 9.95, lipiec 10.04.

ALEKSANDRIA.
Notowania z dn. 29. 8.
Sakellaris: listopad 13.42, styczeń 13.08, marzec 13.62.
Giza: listopad 12.76, styczeń 12.71, marzec 12.80.
Ashmouni: październik 10.11, gruzdziej 10.14, luty 10.20, kwiecień 10.23

Wahania na giełdach światowych Niewielkie transakcje papierami w Polsce

Na rynku walorów tendencja dla pożyczek państwowych była utrzymana, zaś dla walorów prywatno-p publicznych i akcji — nieco słabsza.

Tendencja na naszej giełdzie odpowiada zresztą tendencjom panującym obecnie na czołowych giełdach świata, za wyjątkiem berlińskiej i nowojorskiej.

Na giełdzie w Nowym Jorku zwykła kursów, wskutek ożywienia się produkcji i poprawy rentowności, co przyznają nawet przeciwnicy polityki prez. Roosevelta, obejmuje coraz szerszy zasięg, zaś w Berlinie po mowie min. Funka, pięciu nujących sprzedawców akcji... kursy papierów uległy dalszemu silnemu obniżeniu.

Giełdy jednak londyńska, paryska i za nami warszawska, z powodu naprężonej sytuacji w Europie, miały „dobre” i „złe” godziny tak, że wypadkową tych zmiennych nastrojów była — tendencja utrzymana.

Jeżeli chodzi o dzień wczorajszy na giełdzie warszawskiej, to obroty

jak na to wskazuje odbywają się obecnie w Niemczech kolosalna mobilizacja — manewry, i Trzecia Rzesza przechodzi do coraz większego wciągania kobiet do przemyśle, do życia gospodarczego w ogóle.

Wreszcie należy wzmiankować tezę ekonomiki wojennej co do finansowania wojen.

„Ekonomika wojenna — pisze prof. Zweig — traktuje zasadniczo inflację jako wielką rezerwę wojenną, której przedwcześnie nie chce się pozbywać. Inflacja nie tak szybko daje się powtórzyć... Kraj, który przeżył niedawno inflację w większym stylu, jest źle przygotowany do wojny, bo nie może z tak wielką swobodą uciec się do inflacji w czasie wojny, gdy jest ona konieczną dla sfinansowania ogromnych kosztów prowadzenia wojny. Na ogół więc każdy kraj winien w czasie pokoju finansować swą akcję dozbrojenia, przede wszystkim podatkami, następnie pożyczkami długoterminowymi o tym, czy innym charakterze, pozostawiając inflację, jako wielką rezerwę w czasie wojny, poprostu jako rezerwę mobilizacyjną”.

Z faktu coraz bardziej powszechnej militarystyki gospodarskiej poszczególnych narodów, z przytoczonych przez nas w ślad za prof. Zweigiem tezę ekonomiki wojennej widać, jak dalece nie tylko sam konflikt zbrojny, ale już nawet okres go poprzedzający, okres gwałtownego wyścigu zbrojeń ma nie tylko na życie gospodarcze państw współczesnych, ale na całe życie współczesnych narodów wpływ zgubny, zarówno materialnie, jak i moralnie, niszczący, zagrażający samym podstawom cywilizacji. Zwłaszcza cierpią na tym szerokie warstwy, przy czym wojna, która siłą rzeczy zawsze wprowadza swego rodzaju auto krację, jest dla ludów zgubna również i pod względem politycznym.

To też głęboko słuszny był pogląd francuskiego socjalisty Jaures'a, który utrzymywał, iż demokracja, a w szczególności socjalizm nie tylko nigdy nie powinien wiązać jakichkolwiek nadziei z wojną, lecz winien czynnie walczyć o pokój, jako niezbędny warunek, nieodzowny klimat rozwoju demokracji zarówno politycznej, jak i społecznej.

Niestety nie zostało to należycie zrozumiane ani we Francji, ani poza Francją.

S. Czeczelnicki.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 289.80, Bruksela 89.80, Helskingsfors 11.42, Londyn 25.86, Montreal 5.30.38, Nowy Jork 5.30.88, Nowy Jork kabeł 5.31, Oslo 129.90, Paryż 14.49, Praga 18.32, Sztokholm 153.35, Zurych 121.50. Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.28, kanadyjskie 5.27, floreny holenderskie 288.80, franki francuskie 14.43, szwajcarskie 121, belgi belgijskie 89.55, funty angielskie 25.77, palestyńskie 25.30, guldeny gdańskie 99.75, korony czeskie odcinki po 20 koron 15.10, korony duńskie 114.85 korony norweskie 129.25, korony szwedzkie 132.70, liry włoskie odcinki do 50 lirów 22.40, marki fińskie — 11.25, marki niemieckie srebrne 91.

AKCJE

Na rynku akcyjnym tendencja była niejednorodna, przy większych obrotach akcjami metalurgicznymi. Notowano: Bank Polski 124, Bank Zachodni 39.25, Wegiel 35 — 34.75 — 35, Cukier 38.25, Żyrardów 61, Ostrowiec 65.25 — 65.50, Lilpopy 89.25, Modrzewów 16.25, Starachowice 44 — 43.75.

PAPIERY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych tendencja była utrzymana, przy obrotach małych. Notowano: 3 proc. inwestycyj na I em. 85 — 86.25, seria 95.45, II em. 85.25, 4 proc. dolarowa 43.25 — 43.38, 4 i pół proc. wewnętrzna 67.38 4 proc. konsolidacyjna 67.25 — 67.5 proc. konwersyjna 70, 4 i pół proc. ziemskie 65.25 — 65, 8 proc. I z. Przemysłu Polskiego funtowe 92, 8 proc. ziemskie dolarowe gwarantowane 80 (kupon 42), 4 i pół proc. I z. ziemskie poznańskie seria „L” — 65, seria „K” — 64.50, 5 proc. Warszawy z r. 1933 — 73.63, 5 proc. Łodzi z r. 1933 66.75, 5 proc. Radomia z r. 1933 — 62.25, 6 proc. obligacje Warszawy VIII i IX em. 75.25.

W obrotach prywatnych: 4 proc. państwowa renta ziemska odcinki po 5.000 zł. — 52 — 52.50, odcinki po 1.000 zł. — 55.75, po 500 zł. — 61.50, 62.50, po 100 zł. — 90.50

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdy w Łodzi notowano:

	Sprzedż	Kupno
Wewnętrzna	67.25	67.38
Inwestycyjna I em.	85.25	85.50
Inwestycyjna II em.	85.75	86.00
Dolarówka	43.75	43.80
Bank Polski	125.00	125.00
Tendencja utrzymana.		

GIEŁDA ZBOŻOWA

Zyto 16.25 — 16.50
Pszonica zbierana 21.75 — 22.00
Pszonica jednolita 22.00 — 22.50
Gryka 18.50 — 19.00

Maki pszenne I g. (50 i 65%) mniej gr. 50
Kasza gryczana 29.00 — 30.00
Groch Victoria 27.50 — 29.00
Owies jedn. nowy 15.50 — 16.50
Wyka 19.50 — 20.00
Siemka łwiane 45.50 — 47.50
Makuch łwiane 19.00 — 20.00

Tendencja na pszenicę, żyto, maki, otręby — lekko zniżkowa, na resztę notowań — spokojna.
Ogólny obrót 1293.

obracano wyłącznie grubszymi odcinkami po 66.75 w placeniu, 67.25 w żądaniu.

4 i pół proc. listy zastawne m. Włocławek ser. V obniżyły się o 50 pkt. Obracano nimi po 64.75 kupno 65.25 sprzedaż.

5 proc. listy zastawne m. Włocławek z roku 1933 obniżyły się o 90 pkt. Papierem tym obracano po 73.40 w placeniu, 73.90 w żądaniu za 6 proc. obligacje m. Włocławek placono 75, żądano 75.50.

5 proc. listy zastawne m. Łódź z roku 1933 poprawiły się o 25 pkt. Obracano nimi po 66.50 w kupnie, 67 w żądaniu.

Na rynku akcyjnym, jak wspomnieliśmy, tendencja nieco słabsza. Akcje Banku Polskiego obniżyły się o 50 pkt. do poziomu 123.50 w placeniu, 124.50 w żądaniu. Za akcje Banku Zachodniego placono 39, żądano 39.50. Natomiast akcje Zakładów Żyrardowskich poprawiły się o 50 pkt. i obracano nimi po 61 kupno, 62 sprzedaż.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna:

ŁKS gra z Polonią

Drużyna ŁKS-u wyjeżdża na niedzielę, 4 września do Warszawy w celu rozegrania meczu ligowego z Polonią. Mecz z Polonią ma dla ŁKS-u duże znaczenie, gdyż w wypadku ewent. zwycięstwa szanse ŁKS-u na utrzymanie się w lidze wzrosłyby ogromnie.

Na mecz ŁKS organizuje specjalną wycieczkę z Łodzi, która cieszy się dużym zainteresowaniem.

Poza meczem Polonia — ŁKS w Warszawie odbędą się w niedzielę w kraju następujące mecze ligowe: Cracovia — AKS w Krakowie, Warta — Pogoń w Poznaniu, Ruch — Wisła w Wielkich Hajdukach i Śmigły — Warszawianka w Wilnie.

UT gra w Łodzi ze Śląskiem

W niedzielę, 4 września drużyna piłkarska Union Touring rozegra w Łodzi na stadionie ŁKS-u przy Al. Unii drugi z kolei finałowy mecz o wejście do ligi ze „Śląskiem”. Śląsk należy obok Garbarni do najgroźniejszych przeciwników UT., to też zwycięstwo nad nim byłoby dla drużyny Łódzkiej dużym sukcesem.

W Krakowie w meczu z Garbarnią UT zademonstrował b. ładną grę, tak że mecz niedzielny ze „Śląskiem” zapowiada się ciekawie.

Prócz meczu UT — „Śląsk” w Łodzi odbędzie się w Krakowie drugi mecz finałowy o wejście do ligi między Garbarnią a Łucim PKS-em.

Trzecia eliminacja do mistrzostw torowych Polski w Łodzi

W niedzielę 4 września odbędzie się na torze w Helenowie trzecia i zarazem ostatnia eliminacja do mistrzostw torowych Polski na dystansie 1000 mtr. W poprzednich dwóch eliminacjach, które odbyły się w Krakowie i Kaliszu, zwycięstwo odniósł Kupeczak (Kraków) przed kędzianinem Jędrzejewskim.

Higiena to zdrowie!

Cyklinowanie, drutowanie i froterowanie posadzek, czyszczenie wystaw i okien, sprzątanie biur i pokoi, odkurzenie elektroluxem. Reperacje linoleum. Pakowanie okien i drzwi.

J. HUPERT I S-ka

Piotrkowska 44, tel. 202-14.

„PRACA”

Kursy Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród kobiet żyd. w Łodzi Wólczńska 21, tel. 167-15

przyjmuje zapisy na nast. działy:

1. Sztuka stosowana — hafciarstwo.
 2. Krawiectwo damskie — krój.
 3. Gorsciarstwo — krój.
 4. Bielizniarstwo — krój.
 5. Modniarstwo — kapelusze.
 6. Ondulacja.
 7. Manicure.
- Sekretariat czynny w godz. 9—13 i 15—19.

W masce gazowej przy kierownicy

Oficjalne wyniki pięknej imprezy Łódzkiego Klubu Motocyklowego

Wczorajszy „Głos Poranny” sprecyzował już wrazenia swego specjalnego wysłannika z niedzielnego raidu „aero - auto - moto - gazowego” Łódzkiego Klubu Motocyklowego, dziś przynosimy szczegóły.

Komandorem honorowym raidu był p. dr. Stanisław Wrona, komandorami faktycznymi Antoni Sobczyk i mgr. Marian Włodarek. Kierownictwo ogólne spoczywało w rękach prezesa Franciszka Grętkiewicza, kierownictwo organizacyjne — wiceprezesa Zygmunta Wróblewskiego oraz techniczne — Czesława Szalkiewicza. Współpraca lotnicza należała do pp. kpt. Gołosińskiego i Blachowskiego, współpraca zaś z L. O. P. P. do pp. kpt. Czarneckiego z Łodzi i instruktora Michalskiego oraz prez. Rutkowskiego ze Zduńskiej Woli.

O godz. 7 rano odbyła się na Placu Wolności odprawa 40 zawodników w obecności komandora honorowego p. naczelnika dr. Stanisława Wrony. Po odprawie wręczono kierownikom grup pierwszy rozkaz treści następującej: „Jechać do miejsca oznaczonego na wręczonej ma-

pie kole, ukryć w wyznaczonym czasie motocykle i samochody przed lotnikiem i wyłożyć w odległości 100 metrów od ukrycia znak z płótna dla lotnika według podanego wzoru”

Czas do ukrycia był bardzo krótki.

Start rozpoczął się w odstępach 5-minutowych o godz. 8.20. W chwili odjazdu pada rozkaz „Pogotowie gazowe na całej trasie”.

Raid otwierało auto komandora dyr. A. Sobczyka z kierownikiem organizacyjnym zawodów wiceprezesa Z. Wróblewskim. Na trasie sprawdzono posterunki, wydano dodatkowe polecenia oraz sprawdzono bezpieczeństwo jazdy.

Raid był swego rodzaju jazdą w nieznane. Nikt z zawodników nie wiedział, jaka jest trasa jazdy i co zawodników na trasie tej oczekuje.

Ukryci zawodnicy oczekiwali lotnika, który wreszcie zjawia się punktualnie, wyszukuje poszczególne grupy, zrzuca z zadziwiająca celnością rozkazy wprost na wyłożony znak.

Po odczytaniu rozkazu lotnika: „Jechać w kierunku Łasku i

zemeldować się na posterunku w Przygoniu”. Rozpoczyna się współzawodnictwo indywidualne.

W Przygoniu posterunek wręcza mapkę i dalszy rozkaz: „Jechać przez Orpelów, Poleszyn, Utrać do Zduńskiej Woli na określonej godzinie”.

Na tym odcinku trasy zawodnicy wykazują maksimum sprawności — jest to wyścig na drodze gruntowej, prowadzącej przez lasy i wioski. Zawodnicy rozwijają szybkość do 60 km. na godzinę.

Punktem kulminacyjnym był teren Zduńskiej Woli. Zawodnicy przybyli na czas. Lotnik, krążący nad miastem, pozoruje bombardowanie i zrzuca dalsze rozkazy. Zawodnicy wyruszają w drogę do Rososzyca w maskach gazowych.

Na rynku w Zduńskiej Woli, na przestrzeni 3 km. szosę zalegają tłumy ludzi. LOPP przy użyciu świec dymnych, bomb z gazem łzawiącym, bomb termitycznych i petard pozoruje bombardowanie i zagazowanie miasta. Policja w maskach gazowych czuwa nad porządkiem i bezpieczeństwem jazdy w tere-

nie zadymionym. Zachowanie się zawodników, przebywających odcinek 3 kilometrów w maskach, obserwuje z dużą wnikliwością nac. St. Wrona oraz cała komisja sportowa Ł. K. M. Zawodnicy wykazali pełne przygotowanie w postępowaniu się sprzętem przeciwgazowym.

Rozkazy z dalszych posterunków prowadziły znów do drogi gruntowej, prowadzącej przez Karszew, Rembów, Poleszyn, Orpelów do Przygonia. W tym też kierunku odbywa się wyścig zawodników. Uzyskanie dodatkowych punktów w terenie decyduje o zwycięstwie.

Po przejechaniu ostatniego posterunku w Przygoniu zawodnicy otrzymują ostatni rozkaz udania się na mecie w Łodzi na Bałuckim Rynku. Tutaj oczekuje zawodników drużyna odkażająca L. O. P. P., odkażając pojazdy, które przeszły przez strefę zagazowaną.

Raid odbyło 35 zawodników.

W godzinach wieczorowych nastąpiło oficjalne ogłoszenie wyników oraz rozdanie nagród. Przewodniczył p. nac. dr. St. Wrona. Sprawozdanie z raidu składał wiceprez. Z. Wróblewski.

P. dr. St. Wrona w przemówieniu swym podkreślił, że wszyscy zawodnicy wykazali w raidzie o b. trudnych warunkach niezwykłą ambicję sportową, zdając egzamin ze swej sprawności w dziedzinie obrony kraju. Wyraził ponadto życzenie, aby tego rodzaju imprezy, odbywały się częściej, oraz by ścigały licznie zawodników.

W imieniu L. O. P. P. przemówił kpt. Czarnecki. Podkreślić należy, że policja państwowa z poświęceniem czuwała nad bezpieczeństwem na całej trasie raidu, co w dużej mierze wpłynęło na podniesienie wyników imprezy.

Ze swej strony wyrażamy Łódzkiemu Klubowi Motocyklowemu swoje całkowite uznanie za inicjatywę zorganizowania tak pożytecznej, a posiadającej cechy szkolenia automobilistów w dziedzinie obrony przeciwlotniczo - gazowej imprezy.

Nagrodę zespołową, ufundowaną przez prezesa Ł. K. M. p. Franciszka Grętkiewicza przyznano Łódzkiemu Klubowi Motocyklowemu za zdobycie największej ilości punktów, t. j. 1.623,8.

Pierwszą nagrodę motocyklową dla seniorów zdobył p. inż. Flaker Aleksy z Klubu W. K. S. „Legia”. Drugą nagrodę motocyklową dla seniorów zdobył p. Mateusz Staroński — Ł. K. M. Trzecią nagrodę dla seniorów p. Stanisław Jastrzębski.

Pierwszą nagrodę motocyklową juniorów zdobył p. Jan Bostrzewa — Ł. K. M., drugą p. J. Gnesel — Union Touring, trzecią — p. Stefan Suwała — Ł. K. M.

Pierwszą nagrodę dla automobilistów zdobył p. Mieczysław Glazer, drugą — p. Mieczysław Kronsiber, trzecią p. Leon Engelman.

Ponadto przyznano nagrody firmowe p. C. Leśniakowi, p. D. Ruszeckiemu, p. W. Perkowskiemu i p. A. Popielasowi.

Eyston i jego „Błyskawica”

Słynny automobilista, angielski kapitan Eyston, wydołał po raz pierwszy pełną szybkość ze swej „Błyskawicy” na klasycznym torze rekordowym „Stone Jeziono” w Ameryce Północnej i osiągnął niepojętą szybkość 570 kilometrów na godzinę

Pocztowcy na boisku

Wielkie zawody sportowe Poczt. P. W. o mistrzostwo okręgu odbędą się w sobotę i niedzielę w Łodzi

W dniach 3 i 4 września r. b. na stadionie W. K. S. (Plac gen. Hallera) odbędą się wielkie zawody sportowe Poczt. P. W. o mistrzostwo okręgu warszawskiego. Będą to zawody o charakterze propagandowym, a równocześnie zilustrują dotychczasowy dorobek P. P. W. w dziedzinie wychowania fizycznego. Program zawodów jest b. obfity i przewiduje w sobotę: przedbiegi pań i panów oraz półfinały na krótkie dystanse, skoki, pchnięcia kulą, rzuty dyskiem i rozgrywki w siatkówkę itp.

W niedzielę: Uroczysty raport władzom państwowym, powitanie, podniesienie flagi państwowej i P. P. W., defilada zawodników a następnie finały wszelkich konkurencji wchodzących w program zawodów. W defiladzie weźmie także

udział sekcja motocyklowa P. P. W. w składzie 40 osób, która wystartuje do raidu Łódź — Zakopane. O godz. 10.30 na szosie warszawskiej (przy ul. Brzezińskiej) nastąpi patrolowy wyścig kolarski na dystansie 50 km. Trasa: Łódź — Stryków — Głowno. O godz. 13.20 na stadionie W. K. S. odbędzie się rozdanie nagród, a o godz. 14 uroczyste zakończenie zawodów.

W zawodach weźmie udział 250 — 300 zawodników, którzy zjadą do Łodzi z różnych miejscowości (Warszawa, Białystok, Płock, Grodno i t. p.) Będą to zatem zawody jak na stosunki łódzkie niebywałe. Prócz tego przewidziane jest przybycie szeregu osobistości z władz administracji ogólnej, wojskowej i zarządu poczt i telegrafów. Między innymi przybędzie przedstawi-

ciel pana ministra poczt i telegrafów — plk. Kominkowski — dyrektor gabinetu ministra. Nie dziwnego, że treską P. P. W. w Łodzi jest jak najgodniejsza przyjęcie władz i zawodników. W tym celu wyłoniono specjalne komisje, jak: organizacyjna (A. Cieślak), przyjęcia (J. Woźniak), wyżywienia (T. Skowroński), kwaterunku (J. Głębien), lekarską (B. Mrozowski), komunikacji (St. Bombka), dekoracji stadionu (W. Workert) itp. Informować publiczność na boisku będzie się przez specjalnie zainstalowane megafony. Prócz tego do dyspozycji organizatorów oddane jest 15 samochodów pocztowych.

A zatem cała sportowa Łódź w dniach 3 i 4 września znajdzie się na stadionie WKS. Wejście bezpłatne.

Dziś premiera!

Wielki film historyczny, przedstawiający mroźni X-go pawłonu, film wyjątkowo bliski każdemu sercu polskiemu

To dramat młodzieży polskiej, walczącej o wolność z rosyjskim zabojcą. To film wielkich przeżyć, wzruszeń i wielkiej miłości.

Ceny miejsc: I m. 1,00, II m. 90 gr., III m. 50 gr. — Kupony ulgowe po 70 gr. z prawem zajmowania dowolnych miejsc

Pocz. przedst. w dni powsz. o godz. 4, w niedziele i święta o godz. 12. Sala gruntownie odrestaurowana i mile chłodzona

Następny program: **Dunia, córka Pocztmistrza** — W roli głównej: HARRY BAUR

WARSZAWSKA CYTADELA

Zeromskiego 74/76, tel. 129-84

DZIEWIĘĆ KIN PRZEDWIOSNIE

DOKTOR KLINGER
SPECJ. CHOR. WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (włosów) przeprowadził się na ul. **Przejazd 17**
GODZINY PRZYJĘĆ: od 9-11 i od 6-8. — Tel. 132-28.

Lekarz-dentysta
Józef Kleszczelski
Piotrkowska 130, tel. 207-10
powrócił

Dr. I. Dynenson
Piotrkowska 99
powrócił

Dr. STANISŁAW JUSTMAN
NEUROLOG
przyjmuje czasowo od 4-6
Piramowicza 15, fr. II p. mieszk. 23
Tel. 138-99, 138-35

DR. MED. J. Goldberg
spec. chor. oczu
powrócił
Śródmiejska 20 tel. 186-13.

DR. MED. D. HELMAN
LARYNGOLOG
powrócił
Piotrkowska 68, tel. 112-20.
Przyjmuje od 11-1 i od 5-7.

SEK. - DENT. M. PERELMUTEROWA
Śródmiejska 20
powróciła

DR. MED. Ignacy Margolis
OKULISTA
przeprowadził się na ul.
Al. Kościuszki 52, telef. 165-17
Godz. przyjęć 11-2 i 5-7

Z pełnymi prawami szkół państwowych
Liceum Humanistyczne i Gimnazjum Męskie
oraz **Prywatna Szkoła Powszechna Męska**
Towarzystwa Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej wśród Żydów
w Łodzi, **Pomorska 46-48,** tel. 106-64
Zapisy przyjmuje i informacyj udziela Kancelaria codziennie, w godzinach 8-14.
Początek zajęć dnia 5 września o godz. 9.

Wyborowe LODY
porcja **35** groszy
wiaz z wodą sodową i kruchym ciastkiem
Śniadania i kolacje jarskie z 5-ciu dań
zł. **1.10** z obsługą.
poleca
Cukiernia „ZRÓDŁO”
Przejazd 1, tel. 209-87

ZAOSZCZĘDZISZ SOBIE
„OLLA” GUM?
TROSK I KŁOPOTÓW,
ZADAJĄC WYRAŹNIE I PRZYJMUJĄC JEDYNIĘ
ORYGINALNE **„OLLA” GUM?**
PATENT FRANC. NR. 790 504
PATENT AMER. NR. 1059 701

KINO & TON
Kopernika 16, tel. 140-72

Dziś premiera filmu p. t. **PARAMATTA**
W r. gł. **ZARAH LEANDER, Willy Birger i Wiktor Stahl**
Początek w dni powszednie o g. 4, w niedziele i święta o g. 12 w poł.
Następny program na otwarciu sezonu „PANI WALEWSKA”
W rol. gł. **GRETA GARBO i CHARLES BOYER**

Sygnatura: IV Km. 2090 | 36
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi IV rewiru Stefan Zajkowski mający kancelarię w Łodzi przy ul. Narutowicza 35 na podstawie art. 602 K. P. C. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 6 września 1938 r. o godz. 13 w Łodzi przy ul. Przejazd 40 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości składających się z fortepianu, otomany, 2 foteli klubowych i obrazu na rzecz K. K. O. pow. Łódzkiego oszacowanych na łączną sumę zł. 1.100.—
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Dnia 13 sierpnia 1938 r.
Komornik (—) Zajkowski.

Do akt Nr. Km 1570/38
OBWIESZCZENIE
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rewiru 13-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Andrzeja 11 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza że w dniu 7 września 1938 r. o g. 12 w Łodzi, przy ul. Żeromskiego 77 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie:
kredensu, pomocnika kredensu, radioodbiornika i serwantki oszacowanych na łączną sumę zł. 575.—
które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 19.8. 1938 r.
Komornik (—) Marian Lipiński
Sprawa B. Netza p-ko Szymonowi Lewinowi

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie
ANGIELSKIEGO i niemieckiego metodą konwersacyjną szybko wyucza Kryszek, Pomorska 15, tel. 171-28. Zastać od 2 — 3. Korespondencja, tłumaczenia. Lekcja indywidual. zł. 1.50. 655-3

MISS MARY po powrocie z zagranicy wznowiła lekcje francuskiego, angielskiego, niemieckiego. Wyjeżdżającym zagranicę najnowszą metodą. Złatwia również wszelką korespondencję. Przyjmuje 11-1, 5-8 Piotrkowska 24, m. 7.

Lokale
PRZYJEZDNY poszukuje niekierującego pokoju umeblowanego w okolicy Przejazd — Nawrot. Oferty srb „Jesień” do admin. „Głosu Porannego” 523-3

DO WYNAJĘCIA 4 pok. mieszkanie z wszelkimi wygodami, słoneczne, ul. Piramowicza 2. Wiadomość u dozorcy. Dzwonić 179-90. 3555-2

3. 4-POKOJOWE mieszkania komfortowe, luksusowe w nowowbudowanym domu. Wiadomość: Piotrkowska 220, u administratora.

LOKALE fabryczne do wynajęcia z centralnym ogrzewaniem. Wiadomość: Piotrkowska 220, u administratora.

Różne
REMONTUJĄC mieszkania, pamiętajcie uszczelniać okna i drzwi systemem A. Frydenczka. Chroni latem od kurzu, zimą od wiatru. Ceny w sierpniu niższe o 30 procent. Dzwonić 265-28, Piotrkowska 7. 6557-1

ZGUBIONO kwit inkasowy na zł. 59.— nr. 417977 z Banku J. Hirsberga, platuy 17.8 38 r. Unieważnia N. Plaeha.

ZGUBIONO kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej nr. 75440, z dn. 28 XI 31 r. na nazwisko Drobnik J., zam. Chojny, 11 Listopada 23.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DŁO DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
Kłóczy się z bólem
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE; KATARZE

Dr. med.
L. NITECKI
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucowych
POWRÓCIŁ
Nawrot 32, front I piętro
telefon 213-18.
przyjm. od 8-9.30 rano i od 5.30-9 w W niedz. i święta od 9-12 w poł.

Do wydzierżawienia od zaraz
przedzalnia na welne zgrzeblną złożoną z 2-ch zespołów szerokiej. Napęd i światło własne. Łódź, ul. Brzozowa L. 11-13-15. Bliższe wiadomości oraz składanie ofert do dnia 7 września b. r. u syndyka masy upadłości Leona Mordyanera — adw. Zygmunta Albrechta, zam. w Łodzi przy ulicy Andrzeja L. 3.

„GŁOSPORANNY”
otrzymać można:
1) w **TEOFILOWIE, INOWŁODZU** i okolicznych letniskach u Leuwenberga;
2) na **WISNIOWEJ GÓRZE** u Jamnika, willa Kawuli oraz u Awronima, willa Hoffmana, koło basenu;
3) w **PODDEBINIE, TUSZYN-LESIE** i na **SCHODOWEJ GÓRZE** u Awronima, willa Tylińskiego.
4) w **KALACH** pod Łodzią u Kryształa, zam. u gospodarza Serana

Kupno i sprzedaż.
DO SPRZEDANIA: 1 zespół przedzalni, wilk, szarpacz, 1 centryfuga, maszyny wykończalnicze. Informacje udziela J. Sztarnfeld, Tomaszów-Maz., Św. Antoniego Nr. 5. 457-3

ODKURZACZ marki „Electrolux” ckażyjnie do sprzedania. Tel 228-58.

RESZTKI na mundurki i fartuchy szkolne w gatunkach wyborowych po cenach bardzo przystępnych. Wólczajska 7 m. 23. 832-16

Posady
INKASENTKA do inkasowania członkowskich należności poszukiwana. Wiadomość: Dom Sierot, Legionów 10a.

KINO - TEATR URANIA
Cegielniana 2
Tel. 107-34

RAKIETA
Sienkiewicza 40, tel. 141-22
Dziś i dni następnych!
4 tydzień rekordowego powodzenia!

KINO TEATR METRO
PRZEJAZD 2
Pocz. o g. 4

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—
Redakcja rękopisów nie zwraca.

Redaktor odp. Lucjan Lipiński

— I. —
Dziś premiera!
Filmowy cud, zrealizowany milionowym kosztem!
Potęga! Rozmach! Wstrząsająca bitwa morska!
TRAFALGAR
W rol. główn. **Freddie Bartholomew i Madeleine Carroll**
genialny chłopiec ekranu, premiowana piękność

Jedyne letnie kino dźwiękowe w OGRODZIE
Drugi po „Trędowatej” film ze złotej serii filmów polskich, wg powieści znakomitej autorki polskiej Marii Rodziewiczówny
WRZOS
Wzruszająca karta z życia młodej kobiety, która nie zaznała miłości. —
W rolach głównych: **Angel-Engelówna, Cwiklińska, Brodniewicz, Junosza-Stepowski, Zelwerowicz**
Początek w dni powsz. o g. 4, w soboty, o g. 12, w niedziele i święta o 2. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 gr.

Dziś premiera!
Uśmiech i radość wiosenny! — Czar i wdzięk młodości! — Piękno i urok życia
„PENSJONARKA”
W rol. gł.: **Deanna Durbin i Herbert Marshall**

KINO TEATR MIRAZ
L. STOPADA 16
Pocz. o g. 4

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, szenia w dodatku niedzielnym „Rewia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej

Za Wydawnictwo: „Głos Poranny — Jan Urbach i S-ka” Eugeniusz Kronman.

— II. —
Wielki podwójny program!
Kogo wybrać: Kobieta pracującą? Czy kobietę bogatą?
ZAUFAM MI
W rolach główn. **Franchot Tone i Maureen O'Sullivan**
Początek o 4-ej, w soboty i niedziele o 12-ej

Dziś i dni następnych!
Film genialnej realizacji Julien Duviviera
JEJ PIERWSZY BAL
(UN CARNET DE BAL)
W r. gł. **Marie Bell i Harry Baur**

W drukarni własnej Piotrkowska 101.